

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, VASARIS — FEBRUARY 25, 1983

Nr. 39

„Aušra“ Nr. 30 (70)

Tarybų Sąjungos senatvė

Kas darosi su Tarybų Sąjunga? Kodėl ši milžiniška šalis tiek savo teritorija, tiek gyventojų skaičiumi, tiek gamtos turtais, tiek mechanizacijos lygiu, tiek kultūros bei svietimo pasiekimais pamažu, bet pastoviai rities žemyn? Kodėl darbo liaudžiai trūksta pačių būtinausių prekių? Kodėl kaskart vis blogėja ir maisto, ir pramonės gaminių kokybė? Kodėl žmogus priverstas daryti atsargas, nes ką šiandien gavy, rytoj gal nė su žiburiu nerasi? Kodėl dešimtį pirmųjų metų po karo prekių kainos buvo tik mažinamos, o po trisdešimties — tik didinamos? Kodėl sovietinis žmogus prarado pasitikėjimą rydine? Kodėl taip dažnai suyra šeimos? Kodėl partija ir valdžia prarado liaudies pasitikėjimą?

Šie ir daug kitų klausimų jau seniai kankina normalų žmogų, kuriam iš ryto galva neplyšta nuo pagirių... Jeigu jis ir stengiasi apie tai negalvoti, jam tai negalima primenama parduotuvėje, žiūrint į pustūtes lentynas, ir darbe, matant, kaip neracionaliai ir nemokamai naudojami jo rankų ir proto jėga, ir susirinkimuose bei mitinguose, kuriuose tuščiam tarškesy skandinama nelinksmas gyvenimo tikrovė.

Prieškariniais metais partija dar rasdavo pasiteisinimą: Sąjunga susikūrė ant atsilikusios, supuvusios carinės Rusijos pamatų, todėl nelengva įveikti tą atsilikimą. Pokario metais šalinamos karo padarytos šalinios nuostolios; Chruščiovo epochos metu — karo ir asmenybės kulto padariniai. O Brežnevui blogiau: jam ir nebėra nuo pasiteisininti, nebent dėl maisto trūkumo kaltę galima suvesti nepalankiems orams (lyg JAV ir Kanadoje, kurių duona dažnai valgomė, orai visada palankūs). Tad kas gi kaltas dėl tų nuostabių pastovių „laikinių sunkumų“?

Šių dienų žmogus pasiekė tokių aukštumų, apie kurias žmonės girdėjo tik pasakose. Bet žmogus bejėgis nugalėti

senatvę.

Pasaulyje sensta viskas. Sensta ir valstybės, santvarkos. Pradeda jas kamuoti įvairūs negalavimai, jos pačios vargsta ir vargina savo piliečius, kol pagaliau, miršta: arba atitenka jaunesnėms, sveikėms šalims, arba, įvykus perversmui ar net revoliucijai, įvedama nauja tvarka.

Reikia pasakyti, kad santvarkų senėjimas, skirtingai negu žmonių, nepriklauso nuo metų. Viena santvarka gyvuoja šimtmečius ar net tūkstantmečius, o ji vis jauna, kita jau po kelių dešimtmečių sulinksta...

Štai — JAV. Nežiūrint rimtų negalavimų — nusikaltamumo, rasinių prieštaravimų, korupcijos, šios šalies nepavadinai sena, nors dabartinė jos dvipartinė sistema pradėjo jau trečią šimtmetį. Jos ekonomika lanksti, gyventojai darbštūs ir iniciatyvūs. Santvarka ne tik nevaržo jų iniciatyvos, bet visokeriopai skatina.

Japonijoje absoliutinė monarchija, daug šimtmečių kovojusi už visišką šalies izoliaciją nuo išorinio pasaulio, 1868 m. buvo pakeista konstitucine monarchija. Ir nors šis milžiniškas žmonių skruzdėlynas dūsta mažose salelėse, nors šalis neturi beveik jokių gamtos turtų, nors ji buvo įsivėlusį į kelius labai varginančius karus, nors ir ją vargina panašios bėdos kaip ir JAV, ji dar patįje jaunystėje. Šios šalies galimas, joje slypinti potencialia vertė stebėtinai daugeliui žymiai didesnį patyrimą, geresnes sąlygas turinčių šalių.

Turbūt niekada nepasens Švedija, rimta, darbšti, ori ir labai dalykiška šalis.

Visi šie pavyzdžiai — iš kapitalistinio pasaulio.

Kapitalizmas — ydinga santvarka ir apie jos ydas prirašyta daugybė tomų įvairiausiomis pasaulio kalbomis. Bet jis turi vieną nepaprastai svarbią savybę — nežūrint visų trūkumų, visų dėmių, jis yra nuostabiai gyvybingas.

(Bus daugiau)

Vokiečių „žalieji“ teisia Ameriką

Nurembergas. — Vakarų Vokietijos „žaliųjų“ partija surenge tarptautinį atominį ginklų teismą. Šis teismas mieste, kur buvo teisiami nacių karo nusikaltėliai, buvo sumanytas „žaliųjų“ veikėjos Petra Kelly. Ji kandidatuoja į parlamentą iš Nurembergo miesto ir jos kampanijoje teismas buvo svarbi dalis. Nors teisme buvo teisiami „Rytų“ ir „Vakarų“ atominiai ginklai, tačiau iš liudininkų ir teisėjų išgirsti pareiškimai kėlė mintį, kad tik viena Amerika turi atominį ginklų, tik ji viena kalta dėl jų grėsmės.

Net ir „teisma“ garsinantis plakatas, kuris rodė „Atomine grėsmė“ — raganą, buvo šališkas. Raganos veide viena akis buvo aiškiai uždengta Amerikos vėliava, o kitoje akyje vos matėsi sovietų pjautuvai ir kūjis.

Vienas teisėjų, olandas, kunigas aiškino liudininkams, kad Ameriką valdo

karinė diktatūra, o Amerikos satelitai yra Vakarų Europos kraštai.

Sovietų liudininkas Danil Projektor, buvęs armijos pulkininkas, pasakė teismui, kad sovietų kariuomenė myli taiką ir neturi pirmojo puolimo atominį ginklų.

„Žaliųjų“ partija, įsisteigusi 1979 m., dar neturėjo vokiečių parlamente savo atstovų. Konstitucija reikalauja, kad rinkimuose partija gautų mažiausiai 5 nuos. visų balsų. Viešosios opinijos tyrimų įstai-gos skelbia, kad „žalieji“ gali kovo 6 d. rinkimuose gauti 6.2 nuos. visų balsų. Kitos agentūros sako, kad gaus apie 5 nuos.

Vokiečių televizija ir spauda šį „teismą“ ignoravo, tačiau daug korespondentų atsineję sovietų agentūros ir Rytų Europos laikraščiai. „Taikos tyrinėtojas“ Alfred Mechter-

Sovietų Sąjungos premjeras Nikolai Tichonov baigė savo vizitą Graikijoje. Nuotraukoje su juo atsisveikina Graikijos kultūros ir mokslo ministrė, pagarsėjusi filmų aktorė Melina Mercouri. Derybose pasirašyta 10 metų sutartis, kuri žymiai išplės abiejų valstybių mokslinius ir ekonominius ryšius.

Užduotys, varovai ir darbo drausmė

Moskva. — Vasario 9 d., kaip skelbia sovietų „Pravda“, įvyko ministerių tarybos posėdis. Pranešimus padarė vicepremjeras ir valstybinio plano komiteto pirmininkas N. Baibakovas ir finansų ministris V. Garbuzovas. Pirmininkas išdėstė kalbą apie laimėjimus, pasiekimus, kad praėjusiais metais toliau didėjo visuomeninė gamyba, kilo liaudies gerovė.

„Kartu buvo pažymėta, kad kai kurios ministerijos ir žinybos dėl didelių vadovavimo trūkumų neįvykdė plano užduočių. Juodosios metalurgijos, lengvosios, naftos chemijos ir naftos perdirbimo, miško celiuliozės ir popieriaus bei medžio apdirbimo, mėsos ir pieno, chemijos, maisto pramonės įmonės ne visai įvykdė planą ir prisiimtą įsipareigojimąms tiekti produkciją“.

Garbuzovas pabrėžė, kad gamybos kaštai liaudies ūkyje tebėra dideli, daugelis imonių planus įvykdavo didelių finansinių sanau-dų kaina. Daugelio rūšių produkcijos, taip pat liaudies

vartojamų prekių kokybė tebėra prasta. Nepakankamai sparčiai didėjo darbo našumas, ypač statyboje ir geležinkelio transporte. Kai kuriose šakose darbo užmokesčio vidurkis didėjo greičiau negu darbo našumas, nebuvo taupomas kuras, energija, kiti materialiniai ištekliai.

Ministerių taryba „pasitūlė visoms ministerijoms ir žinyboms užtikrinti valstybinės, gamybinės ir darbo drausmės stiprinimą kiekviename darbo bare, visose valdymo sferose, žymiai sumažinti darbo laiko nuostolius, padidinti gamybą ir pagerinti produkcijos kokybę. Ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į tai, kad būtina didinti darbo našumą“.

Vilniaus „Tiesa“ reguliariai emė tikrinti, kaip vykdomi „socialistiniai įsipareigojimai“. Rašydami apie šilutės baldų kombinatą, bendradarbiai pripažįsta, kad „tvirta drausmė padeda kelti darbo našumą“.

Pasirodo, kad šilutėje darbo drausmė sustiprėjo, pritaikius brigadinio darbo metodą, kuriuo jau dirba 82 nuos. kombinato darbininkai. Pažeidėjams mazinamos arba visai neišmokamos premijos. Jie kritikuojami sieninėje spaudoje, susirinkimuose. Visa tai duoda teigiamų rezultatų. Gerokai sumažėjo pravaiktininkų bei darbo drausmės pažeidėjų.

Todėl baldų įmonė ir giriasi, kad sekasi gaminti gražius, madingus virtuvės baldus, kaip virtuvės komplektas „Varsa“. Komplektą sudaro stalas, kampinis minkštas, trijų segmentų, suolas, specialus, paaukštinta tuburetė. Po suolais yra dėžės daiktams pasidėti“.

Andropovui užėmus aukščiausią Kremliaus kėdę, darbininkams teks sunkiau dirbti, o tūkstančiams varovų ir prievaizdų reikės dar daugiau stengtis, kad Maskvos planai būtų įvykdyti.

Japonijos vyriausybė svarsto siūlymą skirti finansinę paramą tarptautinės kariuomenės Libane išlaikymui.

Washingtono kalba

Chicago. — Pirminius rinkimus į Chicagos mero vietą laimėjęs Harold Washington pasakė kalbą, kurioje padėkojo savo rėmėjams ir balsuotojams. Šiuose rinkimuose demokratų partija vėl sugrįžo į žmonių rankas. Mes turėsime atvirą ir teisingą administraciją, kurioje visi žmonės, visų spalvų, visų rasių ir tikėjimų bus traktuojami lygiai, teisingai, pasakė Washingtonas.

Tarp kitų dalykų laimėtojas žadėjo, kad miesto valdžia rūpinsis bedarbiais, suras tūkstančiams darbų, sutvarkys transporto sistemą, kad ji neneštų miestui nuostolių, perorganizuos policijos departamentą, atjaunins miesto dalis, bandys sulaukyti iš miesto bėgančius biznierių, suorganizuos gerą sveikatos apsaugos sistemą ir išardys pagarsėjusią Chicagos politinio patronažo sistemą, kurioje gerus darbus ir tarnybas gauna tik valdžios nariai, pataikauja žmones.

Pirminiuose demokratų rinkimuose Washingtonas gavo 419,266 balsus, merė Byrne — 386,456 ir Daley — 343,506 balsus.

Baigė svarstyti Libijos skundą

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba baigė svarstyti bet kokių rezoliucijų. Buvo svarstomas Libijos skundas prieš Ameriką, kuri savo laivų ir lėktuvų judėjimu provokuoja Libiją, jai grasinanti. Taryboje pasakyta 28 kalbos, jų tarpe Egipto ir Sudano ambasadorių. Amerika atsakė ir Libijos skunda kaltinimais prieš Libiją, kuri planavusi karo žygį prieš Sudaną.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sovietų Sąjunga įteikė Jungtinėms Tautoms 11 puslapių pareiškimą, kuris paneigia JAV kaltinimus, kad sovietai Afganistane ir Laose naudoja cheminius ginklus. Tai esąs „šmeižtas ir provokacija“.

— Paskelbtos nominacijos filmų „Oskarams“ gauti. Daugiausia nominuotas „Gandhi“ filmas su 11 nominacijų. Komedija „Tootsie“ nominuota 10 kartų ir „E.T.“ gavo 9 nominacijas.

— Jungtinių Tautų raportas sako, kad per 20 metų alkoholio sunaudojimas pasaulyje padvigubėjo. Per metus alkoholiui išleidžiama 170 bil. dol.

— Augusta, Ga. teismas nubaudė Frank Wills 12 mėn. kalėjimo už batų pavogimą krautuvėje. Jis pagarsėjo 1972 m., kai dirbdamas kaip sargas Watergate pastatė jis pastebėjo įsilaužimą į demokratų partijos centro įstaigą. Nuo to prasidėjo Watergate byla.

— Laisvės kovotojai Afganistane praneša, kad civiliams gyventojams labai trūksta maisto ir vaistų. Britų ministris Douglas Jurd organizuoja paramą civiliams, kurie bado verčiami gali dar didesniais skaičiais bėgti į Pakistaną.

— Prancūzija paskelbė, kad per ateinančius 12 mėn. ji nusiųs Irakui 29 Mirage F-1 lėktuvus. Irakas gaus 5 lėktuvus, ginkluotus „Exocet“ raketomis, kurios gerai pasirodė Falklando konflikte.

Chicagos rinkimai

Chicago. — Miesto spauda ir televizija skiria daug vietos antradienio rinkimams, kuriuose juodas kongresmenas Harold Washington nugalėjo miesto demokratų mašinų remiamą merą Byrne ir stiprų jos varžovą Richard Daley, kurį rėmė ir daug suskilusios demokratų mašinos veikėjų. Juodieji mieste laimingi ir išdidūs, nes Chicago pasižymėjusi, kaip dar segreguotas, rasinės lygybės nepripažįstas miestas.

Balsavimo statistika rodo, kad už baltuosius kandidatus balsavo nemažai juodų balsuotojų, o už Washingtoną balsus atidavė nemažai ispanų kilmės ir baltųjų balsuotojų. „Sun“ Times žiniomis, už juodą kandidatą balsavo apie 33,000 baltųjų. Washingtonas visiškai baltuose 40-tame, 47-tame ir 50-tame „warduose“ gavo apie 5 nuos. visų balsų. Washingtono kampanijos darbuotojas Paul Maslin pasakė, kad Washingtonas nebūtų rinkimų laimėjęs be baltųjų balsų.

Rinkimai sudavė smūgį įvairiems pranašautojams ir spėjotojams. Laikraščio „Sun Times“ ir televizijos 5-tojo kanalo tyrinėtojai savaitę prieš rinkimus rodė, kad merė Byrne gaus 35 nuos. visų balsų, o Washingtonas 30 nuos. Washingtonas tačiau gavo 36.3 nuos., o Byrne — 33.5 nuos.

Merė Byrne pasveikino laimėtoją, padėkojo savo rėmėjams, pasakė, kad rinkimų rezultatai labai aiškūs: Washingtonas yra demokratų nominuotas. Ji ragino savo rėmėjus dabar remti Washingtono kandidatūrą. Panašiai kalbėjo ir kiti demokratų vadai, ragindami „jungtis“, išlaikyti partiją vieningą. Partijos pirmininkas Vrdolyak pasakė, kad partijos vadovybė „Washingtonui netrukdyt“. Partijos kandidatą parėmė ir Daley rėmėjas, Cook apskrityje tarybos pirmininkas George Dunne.

Kandidato Washingtono kampanijos štabas paskelbė, kad vienas pirmiausių naujo mero darbų bus pakeisti policijos vadą Richard Brzezcek, kuris rinkimų kampanijoje aktyviai dalyvavo, ragin-

Didina „žaliųjų“ jėgas

Washingtonas. — Pentagonas atidengė planą, kuris numato padidinti specialiųjų jėgų dalinius. Ties daliniai, vadinami „žaliosiomis berėmis“, dabar turi 3,600 vyrų. Jie paruošti veikti už priešo linijų, atlikti sabotažo ir tiekimo linijų traukimo darbus. Karinė vadovybė planuoja ateinančiais finansiniais metais įsteigti dar du batalionus specialiųjų jėgų su 1,200 vyrų. Jie bus paruošti veikti ir Rytinėje Europoje.

— Amerikos skriejanti raketą, iššauta iš povandeninio laivo prie Kalifornijos krantų, sėkmingai atlėkė 300 mylių į Nevados dykumoj pastatytą taikinį ir jį sunaikino.

— Irane įvyko pirmoji islamo aukštųjų dvasiškų konferencija. Ajatola Khomeinis pasakė, kad musulmonams reikėtų pasauliniu mastu sukilti prieš didžybų: Amerikos ir Sovietų Sąjungos dominavimą.

damas visus balsuoti už merą Byrne.

Artėjant balandžio 12 d. mero rinkimams, sujudo valstijos respublikonų vadai. Svarstoma, kaip surinkti lėšų kandidatui Bernardui Eptonui, kuris antradienio balsavime gavo 12,000 balsų. Kandidatas pats sako, kad jis bus miesto meras. Daug demokratų balsuotojų pasakė televizijos reporteriams, kad jie nebaluos už juodą demokratų kandidatą, bet balsuos už baltą respublikoną. Chicagon jau atvykęs James Fletcher, kuris vadovavo gubernatoriaus Thompsono kampanijai. Eptonui rinkimuose padėti pažadėjo Donald Rumsfeld, buvęs Baltųjų Rūmų štabo viršininkas, dabar gyvenąs Skokie, Ill. Kovo 3 d. Hilton viešbutyje ruošiamas balius, kurio dalyviai mokės po 200 dol. Lėšos skiriamos Eptono kampanijai. Svarbiausias kalbėtojas bus sen. Paul Laxalt, nacionalinis respublikonų partijos pirmininkas.

Lietuvių gausiai apgyventame 15-tame „ward“ aldermanas Frank Brady gavo 33.2 nuos. balsų. Jam teks „persirungti“ antruose rinkimuose, nes jo stipriausias konkurentas Michael Hogan gavo 24 nuos. balsų.

Areštai Lenkijoje

Katowice. — Lenkijos saugumo ir milicijos darbuotojai tuoj po pamaldų suėmė iš bažnyčios išeinančius septynis asmenis, jų tarpe buvusius „Solidarumo“ veikėjus. Žymus profesinės sąjungos Silezijoje vadas K. Switon buvo bandomas išvesti iš bažnyčios dar nepasibaigus Mišioms už suimtus ir kenčiančius lenkus. Jis atsisakė išeiti ir buvo suimtas po pamaldų. Milicija sekiojo užsienio korespondentus ir kai kuriuos buvo trumpai sulaukė.

Varšuvoje įvyko nauji smarkūs susirėmimai tarp milicijos ir demonstrantų. Minint karinės padėties įvedimo sukaktį, apie keturi tūkstančiai žmonių, dalyvavę pamaldose Varšuvos Šv. Juozapo bažnyčioje, Mišiom pasibaigus eisenoje nužygiavo į miesto centrą, skanduodami šūkius už nepriklausomą profesinę sąjungą „Solidarumą“ ir jos lyderį Walensą, už visų sumintųjų profsąjungininkų išlaisvinimą, taip pat giedodami tautines ir religines giesmes. Prie šių demonstrantų prisidėjo dar apie trys tūkstančiai žmonių, dalyvavusių Mišiose kitoje — Šv. Kryžiaus — bažnyčioje. Prieš demonstrantus intervenavo milicininkai ir kariai, kurie panaudodami gumines lazdas ir ašarines bombas, eisenoje žygiuojančius žmones išvaikė.

KALENDORIUS

Vasario 25 d.: Serapijonas, Valburga, Margiris, Rasa. Vasario 26 d.: Aleksandras, Izabelė, Jogintas, Jorūnė.

Saulė teka 6:34, leidžiasi 5:35.

ORAS

Saulėta, šalti vėjai, temperatūra dieną 35 l, naktį 25 l.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-17294144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo 269-7357 60632LEDO RITULIO
TURNYRAS DETROITE

Nekantriai lauktos ledo ritulio varžybos tarp Hamiltono, Detroito ir Toronto jau praėjo.

Audrey Arenos skelbimų lentos stambios raidės skelbė: "Lithuanian Hockey Tournament". Perskaitęs jautė dvasinį pakilimą, buvo atverstas naujas lapas lietuvių sporto istorijoje. Po tiek daug išeivijos metų lietuvių pirmą kartą susirenka ledo ritulio turnyrai. Tiesa, vienerių kitur susitiko ir anksčiau, bet ne organizuoto lietuviško sporto rėmuose.

Vakare, dar gerokai prieš rungtynių pradžią, pradėjo rinktis žiūrovai. Jų prigūžėjo, kaip niekuomet, net iš Clevelando ir Chicagos. Išsirikiavus komandoms, Dievo Apvaizdos parapijos choras, kurio vadovu yra muzikas R. Kaspulis, pats ledo ritulio žaidėjas, sugiedojo Kanados, JAV ir Lietuvos himnus. Kas galėjo tikėti, kad choras pradės tokį turnyrą? O buvo gražu, net žiūrovai įsijungė į giedojimą. Chora sekė teisėjų švilpukas ir pirmųjų rungtynių pradžia.

Toronto — Hamiltonas
4 — 1

Hamiltono komandoje tik 7. Atrodė, kad 20 torontiešių juos lengvai "suvirškina". Bet taip nebuvo. Greitai rungtynių pradžia ir aiški Hamiltono pervara. Po kelių gražių pasučių, A. Zubrickas ženklina pirmą kėlinį 1-0. Antrajame žaidime išsilygina, ir Hamiltonas, nors techniškai geresnis, bet pradeda jausti nuovargį. Netrukus Toronto A. Grigonis pasekmę išlygina 1-1. Trečiame kėlinyje Hamil-

tono žaidimas sulėtėja, ir Toronto perima iniciatyvą. J. Azubalis ženklina 2-1, greit 3-1 ir A. Grigonis užbaigia 4-1.

Toronto laimi
turnyrą

Toronto su Detroitu pradeda "bulių kautynes", o ne ledo ritulį. Teisėjai stabdo žaidimą ir perspėja abi komandas. Detroitas bando laimėti jėga, bet geresnis Toronto tuoj veda 3-0. O kėlinio pabaigoje daro ir 4-0. Antrame žaidime gana lygus ir be įvarčių. Trečiame Detroitas kiek sukrunkta, bet trūksta komandinio žaidimo. Toronto kelia iki 5-0 ir tik prieš rungtynių galą E. Siutis tolimu šūviu pasekmę švelnina 5-1. Toronto laimi rungtynes ir turnyrą.

Paskutinėse rungtynėse Detroitas tuoj užspaudžia Hamiltono vartus, bet neišnaudoja progų. Prasmukęs Hamiltonas įkerta 1-0, o vėliau ir 2-0. Detroitas vis spaudžia, bet veliui. Antrame Hamiltonas demonstruoja savo pranašumą, ir A. Zubrickas bei A. Choromanskis įvarčiais veda 5-0. Trečiame Hamiltonas aiškiai pranašesnis ir užbaigia rungtynes net 9-0, tuo palikdamas Detroitą paskutinėje vietoje.

Detroito komandoje per daug puolimo linijų ir labai neįnoriškas, trūksta komandinio žaidimo. Toronto laimėjo pergalę, neturi žvaigždžių, bet gerą komandinį žaidimą.

Tačiau, kai Hamiltonas papildys komandą bent iki 14 žaidėjų, bus rimtas konkurentas titului Toronto varžybose gegužės 14 d.

II-JŲ PLS ŽAIDYNIŲ
INFORMACIJARAKETBOLO
VARŽYBOS

Visuotinio ŠALFAS-gos suvažiavimo metu, 1982 m. lapkričio 20 d. Clevelande, buvo nutarta į II-jų PLSŽ-nių programą įvesti raketbolo (racquetball) varžybas, jei iki preliminarinės registracijos termino, kovo 15 d., bus parodytas pakankamas susidomėjimas.

Raketbolo varžybos būtų individualinės ir komandinės. Individualinės varžybos vyktų dvejose klasėse: atviros — neriboto amžiaus ir senjorų, gimusių 1943 m. ir vyresnių. Senjorams leidžiama papildomai žaisti ir atvirose varžybose.

Komandinės varžybose amžius neribotas ir komanda sudaro 5 žaidėjai. Galima turėti 3 atsarginius. Kiekvienas klubas gali turėti neribotą komandų skaičių.

Raketbolo varžybos numatomos vykdyti II-jų PLSŽ-nių metu, 1983 m. birželio 26-27 d., Chicagoje. Varžybas numatoma prarasti per 2 ar 3 dienas, priklausomai nuo dalyvių skaičiaus, tačiau dar nepaaiškėja, kuriomis dienomis jos vyktų.

Raketbolo reikalais šiuo metu rūpinasi Vladas Plečkaitis iš Clevelando ir Algirdas Velionis iš Baltimorės.

Visi suinteresuoti vienetai ir

pavieniai, nepriklausomi žaidėjai prašomi atlikti preliminarinę registraciją iki 8 m. kovo 15 d., šiuo adresu:

Vladas Plečkaitis, 4450 Rabun Lane, Richmond Heights, OH 44143. Tel. (216) — 531-3474.

Po preliminarinės registracijos, bus nustatyta galutinė raketbolo varžybų apimtis ir pranešta visiems atsiliepiantiems, bei paskelbta spaudoje.

Platesnės informacijos išsuntinėjamos visiems ŠALFAS-gos klubams. Visais raketbolo reikalais kreipkitės į V. Plečkaitį.

Kviečiame visus raketbolo žaidėjus II PLSŽ-nėse dalyvauti!

GOLFO VARŽYBŲ
PRELIMINARINĖS
INFORMACIJOS

1. II-jų PLSŽ-nių golfo varžybose dalyvavimas yra atviros visų kraštų neabejotinos lietuvių kilmės žaidėjams, atitinkantiems kvalifikacinius reikalavimus ir atlikusiems dalyvių registraciją pagal šių žaidynių nuostatus.

2. Programoje numatoma individualinės ir komandinės varžybos.

3. Individualinės varžybos bus prarastos šiose klasėse: a) Vyrų (amžius neribo-

tas); b) Moterų (amžius neribotas); c) Vyrų senjorų (gim. 1928 ir vyresnių); d) Jaunių (gim. 1964 m. ir jaunesnių).

4. Vyrų klasės varžybos numatomos vykdyti šiose grupėse: a) Meisterei (su "handicap" 0-7); b) A (su h'cap 8-14); c) B (su h'cap 15-20) ir d) C (su h'cap 21 ir daugiau).

Grupės sudaromos remiantis "U.S. Golfers Assn." (USGA) "handicap" sistema. Kiekvienas žaidėjas su USGA nustatyta arba PLSŽ-nių k-to golfo sekcijos priimtu "handicap" gali žaisti savo ar aukštesnėje grupėje, bet ne žemesnėje.

5. Moterų, vyrų senjorų ir jaunių klasėse — "handicap" neapribotas.

6. Komandinės varžybos — komandas gali sudaryti 5 Amerikos lietuvių klubai, miestai ar kitoki vietiniai. Užjūrio lietuviai — gali sudaryti savo krašto komandą.

Komandą sudaro nemažiau kaip 6 ir ne daugiau kaip 9 žaidėjai. Šešios geriausios 36 skylių pasekmės bus naudojamos komandos oficialiam rezultatui išvesti. Kiekvienas vienetas gali sudaryti neribotą komandų skaičių.

7. Varžybos bus vykdomos laikantis USGA taisyklių ir II PLSŽ-nių k-to golfo sekcijos pakeitimų ir paaiškinimų.

8. Varžybos vyks 1983 m. birželio 29-30 d. Silver Lake Country Club (north course), Orland Park, Ill. (Chicagos priemiestis).

9. Dovanos: a) PLSŽ-nių medaliai ir diplomai už 3 vietas — tik vyrų — meisterei ir moterų individualinėse ir vyrų komandinėse varžybose.

b) PLSŽ-nių žymenys — medališkai ir diplomai už 3 vietas — vyrų A, B ir C, vyrų senjorų ir jaunių individualinėse varžybose.

Pastaba: komandinės varžybose apdovanojami visi atitinkamas vietas užėmusių komandų žaidėjai.

10. Preliminarinė registracija privalo būti atlikta iki 1983 m. kovo 15 d. pas II PLSŽ-nių k-to golfo sekcijos ir ŠALFAS-gos golfo k-to vadovą Albina Smolinską, 3721 W. 65th Place, Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) — 582-1771.

a) Klubai ir kitoki vienetai bei užjūrio kraštai — pasiuntia "grupinį preliminarinės registracijos lapą".

b) Nepriklausomi, pavieniai žaidėjai — "Individualinį preliminarinės registracijos lapą".

11. ŠALFAS-gos nariai, klubai ir individai, privalo būti atlikę metinę 1983 m. ŠALFAS-gos registraciją.

12. Tolimesnės informacijos, kaip galutinė programa, pradmės mokesčiai, galutinė dalyvių registracija ir kitos detalės bus skelbiama po preliminarinės registracijos termino, kuris yra kovo 15 d.

Raimundas Dičius
geriausias

Jo tėvai Renius ir Ramunė — abu geri slidininkai (Renius laimėjo senjorų klasę), o Ramunė dar ir tenisininkė, eilę metų buvusi Chicagos lietuvių teniso klubo pirmininkė ir sąjungos laukų teniso vadovė. Jie Raimundą užaugino nuo 4 m. amžiaus ant Vilmot kalnų, prie Wisconsin sienos. Jis pamilo kalnus ir, baigęs gimnaziją, išsikėlė į Salt Lake City (ne Denver, kaip pereiną kartą buvo parašyta), Utah. Ten tapo slidinėjimo mokyklos instruktorium ir, baigęs universitetą, biznio administracijoje. Jis taip pat ir geras tenisininkas. Dalyvaus Chicagos šventėje. Negana to, grįždamas iš šių varžybų, jis, dar dieną praleidęs Vilmot kalnuose, kur laimėjo amerikiečių tarpe Chicagos Metropolitan slalomo varžybas.

Bendrai šios varžybos buvo prarastos sėkmingai ir tvarkingai, išskyrus gal, (kas yra pačių slidinėjimų kaltė) kai buvo duotas laikas slalomo varčių inspekcijai, ne vienas žioplėnė ar vėlavas. Užtat ir diskvalifikacijų buvo daugiau, negu paprastai. Apgailėtina, kad žiema pašykstėjo sniego ir lygumų varžybos negalėjo įvykti. Taip pat kažkodėl šiais metais mažiau dalyvavo latvių ir estų, iš kurių tik A. Kelle jaunių klasėje užėmė antrą vietą ir E. Tannis vyrų klasėje trečią.

ŠALFAS sąjungos slidinėjimo vadovas M. Empakeris ir slidinėjimo varžybų organizatorius ir vadovas V. Čiurlionis aptaria įvykusias slidinėjimo varžybas, kuriomis buvo pradėtos II-sios PLS žaidynės.

FUTBOLAS

SVARBUS
JAUNIŲ
SUSIRINKIMAS

"Lituanicos" futbolo klubo jaunių-juniors — komandos žaidėjų, 16-19 metų amžiaus, susirinkimas įvyks kovo 5 d. 1 val. p.p., klubo patalpose, 2614 West 69 st. Į susirinkimą kviečiami visi, kurie nori žaisti futbolą — socer jaunių-juniors komandoje. Susirinkimą kviečia jaunių komandos treneris ir vadovas Jonas Putna.

Taip pat kviečiami žaidėjai berniukai ir maziukai ir jauniukai — midgetai ir juvenilai — komandas. Priimami berniukai 9-15 metų amžiaus, paliekant adresą klubo sekretorei Vidai Zinkutei, aukščiau nurodytu klubo adresu.

Maziukams ir jaunučiams vadovaus B. Frame ir J. Žukauskas.

IŠ VISUR

DETROITAS

Detroito "Kovo" jauniai gerai reikšiasi miesto gimnazijų pirmenybėse. 6 metų aukščio gynėjas F. Mikalonis žaidžia už Fordson mokyklą, kuri savo lygoje stovi antroje vietoje. Jis daro 19 taškų vidurkį; jo 26 taškai neša pergalę prieš Monroe 63-53, o 16 taškų padeda laimėti prieš Wayne 67-57.

Paulius Gražulis žaidžia už John Glevin mokyklą, kuri įveikia Wayne 58-56 ir įmeta 13 taškų. Prieš Garden City jis "sukala" 21 tašką, bet pralaimi 71-73.

Country Day mokyklos komandoje centru žaidžia Ch. Adams. Jis nuima 18 kamuolių nuo lentos ir ištempia pergalę prieš Oak Park 48-47. Kitose rungtynėse jis sumeta 18 taškų ir laimi rungtynes 73-58.

Tačiau šiuo metu veikliausia sekcija "Kovo" klube yra ledo ritulininkai. Jie rimtai ruošiasi žaidynėms Toronte ir planuoja turėti net dvi komandas. Tą patį planuoja ir Torontas, o su Chicago, kurią jau baigia "sulipdyti" V. Sekmoka, Toronto varžybos gali susilaukti net 8 dalyvaujančių komandų.

Si

Chicaga. Alius Meilus, kvietia visus Chicagos lengvatėlius tuoj pas į registracijos, nes laikas jau pradėti pasiruošimą P.L. sporto žaidynėms. A. Meilusas adresas yra: 7333 So. California, Chicago, Ill. 60629; telef. (312) — 436-3585.

Madride Europos meisterei taurės varžybose Maskvos Cask pralaimi 95 — 91 ir tebestovi savo grupėje 4-je vietoje. Pirmąja italų Milano komanda, ją seka Cantu ir Madridas.

Kovac taurės varžybose Maskvos "Dinamo" laimi prieš Monaco 86-85 ir pasiekia pusfinalį. Čia susitiks su prancūzų Limoges.

Brazilijoje šią vasarą įvyks krepšinio turnyras, kuriame dalyvaus tik pasaulio meisteriai: Argentina 1950 m. Brazilija 1958 ir 63 m. JAV 1964 m., Sov. Sąjunga 1967, 74 ir 82 ir Jugoslavija 1970 ir 76 m.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

Krepšinyje Kauno "Žalgiris" po pralaimėjimo prieš CASK Maskvoje 88-97, Kaune įveikia Rygą, bet kitą dieną Rygoje sužaidžia silpnai ir pralaimi 110-100, nežiūrint A. Sabonio 35 taškų. "Žalgiris" atsigrėbia Kaune, kur peripildytoje salėje sužaidžia puikiai ir nugalai CASK 111-97. Ši pergalė "Žalgiriui" užtikrina pirmąją, kurį turėtų išlaikyti iki galo, nes liko tik 4 rungtynės.

Vilniaus "Kibirkštis" Volgo grade pralaimi visas 5 rungtynes ir krenta į 10-tą vietą. Sekantis ratas vyksta Vilniuje, kur "Kibirkštis" turės pasitempti.

Tinklinio pirmenybėse Vilniaus "Kuro Aparatūros" komanda laimi prieš Taškentą 3-0, prieš Kijevą 3-1 ir Maskvą 3-2, tik pralaimi Rygai 2-3 ir pakyla į 6-tą vietą.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$47.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$45.00. Foreign countries \$47.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Užsienyje	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$45.00	\$27.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Biatolono Sov. S-gos meisterei tapo kaimietis Algirdas Šalna 20 km distanciją įveikęs per 1,09,36,2 val.

Rankinio pirmenybėse Baku mieste Kauno žalgirietės pralaimi Kijevui 17-25, tuo tarpu Vilniaus "Eglė" laimi prieš Brovarą 26-25.

Vyrų antroje lygoje prasidėjo antrasis ratas Rygoje. Kauno "Granitas" stovi 4-je vietoje.

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisė perėmė

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; Seštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofisio tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofisio ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofisio tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. VILIJAS LABANASKAS

DANTŲ GYDYTOJA
Clear Ridge Medical Center
6745 W. 63 St., Chicago, Ill.
Ofs. tel. 586-2611
Answering Service — 374-4828
Valandos pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 5-9533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-8 antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Namu 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 5-7 vak. Ofisio tel. 776-2880; rez. 448-5545

Ofisio tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

PINIGAI – i MASKVĄ

Prie progos būtų įdomu nustatyti priežastį, kodėl sovietų valstybė leidžia savo pavaldiniams skandintis alkoholyje, tuo pačiu griežčiausiai saugodama juos nuo bet kurio sąlyčio su kitais narkotikais (pvz., marihuana, kokainas, heroinas). Ar tai dėl to, kad alkoholis – sena, pripažinta, „tradicinė“ narkomanijos forma, kurios nė komunistai nepajėgia išgyvendinti, kai tuo tarpu naujais, nepažįstamiems, svetimiems „užsiknakinimo“ būdams kelia pastoti dar lengva? Gal sovietams reikia kiek nors „užknakinimo“ piličių, kad nekeltų perversmo, tačiau ne tiek „užknakinimo“, kad nebeįstengtų dirbti vergvaldžius naudai?

Kaip ten bebūtų, krevliniai komunistai i narkomaniją jų patį valdoso žiūri kiek kitaip, negu i narkomaniją „buržuaziniame“ pasaulyje. Propagandinės agitacijos plotmėje, žinoma, tiek „kietieji“ (heroinas, kokainas), tiek „minkštieji“ narkotikai (marihuana, kiti ramintojai – bet ne alkoholis) komunistų nuolatos smerkami ir keikiami, Vakarus su purvais maišant už tai, kad tie narkotikai ten taip paplitę, o save pačius giriant už tai, kad „socialistinėse šalyse tos problemos nėra“. Bet tai – tik psichologinis karas, skirtas akių apdūmimui. Tikrovėje sovietų saugumas (KGB) ir jo filialai yra vienos iš tų uoliųjų rankų, per kurias plaukia plaukia narkotikai iš trečiojo pasaulio i kapitalistinius kraštus. Tai gal nebuvu akivaizdu Stalino ir Chruščiovo laikais, tačiau per pastarąjį dešimtmetį kaupiasi vis daugiau ir daugiau duomenų, rodančių, kad šiandieninė narkomanija Vakarų šalyse – pačių komunistų aktyviai (nors ne atvirai) skatinama.

Tie duomenys, savaime suprantama, bolševikų rūpestingiausiai slepiami, o iškile paviršiumi, piktčiausiai neigiami, tačiau jų ateina iš skirtingų šaltinių per daug, kad i juos būtų galima lengva ranka nuimti kaip i „CIA fabrikaciją“. Pradeda jie pakliūti net i JAV teismų dokumentus, ima juos drąsiai skelbti ir atsakingoji spauda – ne tik dešiniųjų, bet ir liberalų.

Komunistinių saugumo organų dalyvavimas narkotikų prekyboje koncentruojasi Pietryčių Azijoje, Kuboje, Bulgarijoje ir Italijoje. Vietnamičių žurnalistas Bui Anh Tuan, rašydamas „The Washington Times“ vasario 16 d. laidoje, primena, jog Vietnamo karo metu nelegalius narkotikus Pietų Vietname tiekė pirkliai, turį ryšio su Hanojaus saugumu. Tai tebuvi viena iš priemonių griauti JAV i pietų vietnamičių ginkluotojų pagę (o taipogi ir gyventojų) atsparumui. Heroiną i Vietnamą vežė taip pat ir raudonoji Kinija. Išiliepsnojus kinų-sovietų kiviūri, sovietinėje Mongolijoje kinų kalba leidžiamas laikraštis „Mengku Hsiaohsi“ anuomet skelbė, jog agnauos opiumui auginamos Yunnan, Kwangsi ir Kweichow provincijų kolchozuose ir apdirbamos ten pat esančiose refineryjose. Šiai veiklai Yunnan provincijoje (ir kitose, Burmai ir Tailanui priklausiančiose vadinamojo „Aukinio trikampio“ dalyse) šiuo metu vadovauja Chan Chi-fu, už kurio sugavimą Tailano vyriausybė yra paskelbusi 25,000 dol. premiją.

Tas pats žurnalistas tvirtina, kad Interpol (tarptautinės policijos organizacijos) duomenimis, visos Šiaurės Korėjos diplomatinės atstovybės, veikiančios šiaurės Europoje (o

ypač Kopenhagoje, Oslo ir Stockholme) yra išvėlusios i marihuanos (taip pat ir alkoholio bei cigarečių) šmugelį. Kai vienas toks šmugelininkas, šiaurės korejiečių ambasadorius Švedijai ir Norvegijai, buvo išaiškintas ir išprašytas, jis, sugrįžęs i savo kraštą, buvo pakeltas i Šiaurės Korėjos užsienio reikalų viceministerius.

1982 m. lapkričio mėn. amerikiečių prisiekusių teisėmų (grand jury) Floridoje apkaltino keturis Kubos kompartijos centro komiteto narius narkotikų kontrabanda iš Kolumbijos i JAV (per Miami). Pasirodo, kad samokselo čia būta sudėtingo: kubiečiai padėdavo Kolumbijos narkotikų pirkliams gabenti marihuana i kokainą per komunistinių teroristų kontroliuojamus Centro Amerikos punktus i Kubos vandenį i Florida, o narkotikų pirkliams savo ruožtu padėdavo kubiečiams gabenti ginklus iš Floridos i teroristų būstines Kolumbijoje (kur šiaurės Kubos treniruoti M-19 partizanų būriai). Pagal teismo parodymus, Kubos laivynas teikdavo apsaugą, kai prekų apsikeitimas ar perkėlimas vykdavo Karibų jūroje, o teroristų gaujos – kai jis vykdavo sausumos ar upių keliais. Ši dviejų krypčių operacija tebevaroma ir po šiai dienai. Apie amerikiečiams žinomas šios veiklos aplinkybės smulkiau painformavo „Reader's Digest“ žurnalo 1982 m. liepos mėn. nr., taip pat kiek glausčiau ir liberalų leidžiamas „The New Republic“ savaitraščio paskutinytis (vasario 28 d.) nr.

Komunistų grupuočių protegojami narkotikai i Šiaurės Ameriką plaukia ne tik iš Pietryčių Azijos bei Pietų Amerikos, bet ir iš Viduriniųjų Rytų. Čia centrinį vaidmenį vaidina turkų gaujos, veikiančios raudonoje Bulgarijoje. Kad Bulgarijoje tvyro galingas narkotikų kontrabandos tinklas, dramatiškai išaiškėjo ryšium su italų saugumo organų investigacija i atentato prieš popiežių aplinkybes. Nieko reikšmingesnio be sovietų KGB žinios nedarantis Bulgarijos saugumas teikia užuovėją i paramą turkų kriminalistams, gabenantiems Turkijoje, Irane ir Afganistane išaugintą opiumą per Bulgariją i Siciliją, kur opiumas perdirbamas i heroiną ir jau italų Mafijos siunčiamas toliau i Vakarų Europą bei Šiaurės Ameriką. Kaip tik šiais kanalais Mehemet Ali Agca pabėgo iš turkų kalėjimo per Sofiją (Bulgariją) i Italiją nuzudytį popiežiumi. Bulgarijos saugumas savo ruožtu pasinaudoja heroino pirklių paslaugomis, tiekiant sovietų ginklus Palestinoje, Sirijoje ir kitur operuojantiems teroristams.

Politinių teroristų i eilinių kriminalistų bendradarbiavimas paskutiniu laiku persimetė i Italiją. Tyrinėjant gen. Dozier pagrobimo aplinkybes, beveik netikėtai išryškėjo artimi Raudonojo brigadų ryšiai su Mafija. O jau seniau konstatuota, kad brigadas per tarpininkus slapčia remia (nors viešai smerkia) Kremlius. Teroristai nuo Kremliaus nepriklausomi tik ta prasme, kad savo globos Kremlius neteikia veltui: už ją reikalauja paslaugų ar tiesiog pinigų. O prekyba narkotikais kaip tik ir yra teroristams neįpasakytai turtingas pajamų šaltinis. Dėl to KGB ir leidosi i visą šitą biznį: teroras ir narkotikai krikdo Vakarus, o už tai gaunama valiuta stiprina Maskvą.

M. Dr.

AR BRANDUOLINIS APSIGINKLAVIMAS KRIKŠČIONIŠKAS?

Paskutiniu metu tarptautinėje spaudoje yra pagyvėję branduolinio apsiginklavimo krikščioniškumo svarstymai. Vedamieji ir apžvalginiai straipsniai svarsto atskirų kraštų krikščionių nusistatymus. Politiniai komentatoriai įtaigauja, kad krikščionys turėtų susigvyventi su faktų logika. Branduoliniai ginklai, kartą atsiradę, nebeišnyks, nepaisant ir to, kad tie, kurie ginklų turi, jų atsisakytų. O tie, kieno valioje branduoliniai ginklai bus, turės savo rankose milžinišką jėgą prieš branduolinių ginklų neturintčius. Tik branduolinių ginklų tinkamas griežtos suorganizavimas gali garantuoti, kad niekas negalės jų pasigiminti tiek ir tokių, kad atsirastų pagunda jais pasinaudoti be rizikos susilaukti tolygaus atpildo.

Be to, branduolinio apsiginklavimo pusiausvyrą mažina ir konvencinio karo galimybė, nesgi niekas negali būti tikras, kad konvencinis karas nevers branduoliniu. Pagaliau, nors branduolinių ginklų turėjimas neįsijungia politinio neapsisakiciavimo, techninio neapsisakiciavimo, nesikiama rizika yra nepalyginti mažesnė už tą, kurią sudarytų vienašališkas branduolinių ginklų atsisakymas ir atsidavimas potencialaus priešo geros valios malonei.

Apskritai karo klausimas krikščionim sudarė galvosūkių nuo pat krikščionybės pradžių. Kristus tam klausimui atsakymo nepaliko. Jis mokė savo priešus mylėti. Mokė „ištiptą per dešinį skruostą atsiimti ir kitą“. Kalno pamokslė laimino taikiuosius. Bet ne vengė ir prievartos, su rimbu išsivildamas iš šventyklos prekininkus ir mainikautuos. Pirmųjų amžių krikščionys vengė karinės tarnybos Romos imperatoriui. To priežastis iš dalies buvo i idolatrinę karių prieraiką imperatoriui. Bet kai imperatoriai sukrickščionėjo, krikščionys stoji ginti imperiją, o krikščionys mintytojai pradėjo formuluoti gaires krikščionių laikysenai karinėse tarnybose ir karo atžvilgiu. Šv. Augustinas aptarė teisingo karo galimybę. Vėliau tą aptartį išplėtojo Šv. Tomas Akvinietis ir kt. Teisingas karas turi būti paskelbtas teisėtos vyriausybės; turi turėti teisingą priežastį, proporcingai atseveriančią karo nešamą blogį; turi būti neatsikiriamas nuo siekimo teisingos ir patvarios taikos; prieš teisingą karą pradedant, turi būti išbandytos visos įmanomos taikos priemonės konflikto išspręsti. Be to, turi būti kariaujama moraliai pateisi-

namu būdu, kad nežūtų kare nedalyvaujantieji žmonės.

Tarptautinės teisės pradininkas Grotius taip labai vertino teisingo karo principus, kad, pasak jo, tie principai turėtų galioti ir tada, jei net Dievo nebūtų.

Vatikano II Susirinkimas karo klausimu trumpai pasisakė: „Kol karo grėsmė pasilieka ir nėra tarptautinio autoriteto su reikiama kompetencija ir galia ir kai visos taikos pastangos yra nesėkmingos, vyriausybės negali būti paneigtos teisėtos sąvynos teisė“.

Tačiau branduolinių ginklų atveju taisyklė Roma locuta – causa finita (Roma pasakė ir byla baigta) nepasivirtino. Branduolinio karo ir branduolinių ginklų klausimas ir po to pasiliko gyvas visose krikščionių bažnyčiose. Jose visose pasigirdo balsų, kad branduoliniai ginklai pakeitė pačią karo esmę. Branduolinio karo nešamam blogiui nėra proporcingai jį atseveriančios karo priežasties. Branduolinis karas negali išskirti kare nedalyvaujančiųjų žmonių žuvimo. Taigi branduoliniu karu teisingo karo principai nebegalioja ir branduolinis apsiginklavimas nebėra krikščioniškas. Daugelis branduolinio apsiginklavimo priešininkų jį atmeta ir kaip grąsios priemonę, nedarydami skirtumo tarp branduolinių ginklų įsigijimo ir jų vartojimo. Esą, pats branduolinio ginklo įsigijimas suponuoja ir jo vartojimą.

Savo apžvalgoj („The Pain of Being Christian in a Nuclear World“) Londono „The Economist“ savaitraštis (1983.II.5.) teigia, kad dar prieš dešimtmetį krikščionių Bažnyčios solidarizavosi Vakarų apsigynimo priemonėm, neįskiriant nė branduolinių. Tačiau šiuo metu antibranduolinių sąjūdį remia ne tik nemažas kiekis dievobaimingų tikinčiųjų, bet ir nemažas kiekis dvasininkų, sinodų vadovų, vyskupų ir net kai kurie kardinolai. Šie žmonės įsitikinę, kad Kristus yra su tais, kurie protestuoja prieš branduolinių apsiginklavimą. Ogi ir tiems, kurie Kristus dieviškuumu netiki, vyskupo žodis moralės klausimais daro įspūdį. Toks įspūdis gali ypatingai įjautriai paliesti karinius sluoksnius. Tuo tarpu ryšium su branduoliniais ginklais atsistatydino vienas Vokietijos generolas ir Olandijos naujų grupė atsisakė dalyvauti su branduoliniais ginklais susijusiose užsiėmimuose. Lengva suprasti, kas atsitik-

tų, jei popiežius pasakytų, kad nė vienas krikščionis su branduoliniais ginklais nieko bendra neturi turėti. Kokia tad krikščioniškųjų bažnyčių faktinė pozicija branduolinių ginklų atžvilgiu?

JAV katalikų vyskupų konferencija pritarė arkivyskupo (dabar jau kardinolo) Bernardin vadovaujamo vyskupų komiteto jau nuo 1980 ruošiamam ganytojinio laiško projektui („The Challenge of Peace: God's Promise and Our Response“), kuris tvirtina, kad „Ne tik pavartojimas strateginių branduolinių ginklų, bet taip pat ir pareikštas ketinimas, įtrauktas i mūsų (JAV) grąsios politiką, juos pavartoti yra blogis“.

Taigi projektas aiškiai pasmerkia Vakarų apsigynimo politikos pagrindinę atramą. Savo ruožtu projektas pripažįsta, kad branduoliniai ginklai toleruoti, kol vyksta branduolinio nusiginklavimo derybos.

Kardinolas Bernardin anti-branduolinę poziciją ypač stipriai priešinasi Orleano arkivyskupas Hannan. Jis laiko tą ganytojinio laiško projektą atmetiniu, nes jame netylėtos „komunizmo pavertusių“ pasibaisėtinos kančios. O New Yorko kardinolas Cooke savo nusistatymą formuluoja trumpai drūtai: „Kai esi užplūtas, atsiiktirimas yra tvarkoj“. JAV katalikų visuomenės dauguma palaiko kardinolo Bernardino poziciją.

Beje, dėl kardinolo Bernardino vadovaujamo vyskupų komiteto paruošto ganytojinio laiško projekto yra pasisakiusi ir Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė. Jos pirmininkas kun. A. Kontostas to projekto savąją analizę yra išsuntinęs visiems JAV katalikų vyskupams. Analizės išvados buvo „Drauge“ II.3.

Kanados katalikų vyskupų konferencijos socialinių reikalų komisija 1982 prieš Kalėdas kreipėsi i ministrų pirmininką Trudeau, kad sulaukytų JAV branduolinių ginklų bandymus Kanados teritorijoje.

Olandijos katalikų vyskupų rūšiai ganytojinį laišką tikintiesiems prieš branduolinių apsiginklavimą. Olandijos vyskupų atstovai dalyvauja Tarptautinėje Taikos taryboje, kuri labai aktyviai reikiškiai prieš branduolinių apsiginklavimą šūkiu: „Padėkit pasauliui atsikratyti branduolinių ginklų! Pradėkite nuo Olandijos!“.

Prancūzijos ir Vokietijos katalikų vyskupai antibranduoliniu sąjūdžiui nėra palankūs.

Italijos katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas vysk. Bernini ir Pax Christi sąjūdžio pirmininkas vysk. Bettazzi pasisakė prieš branduolinių raketų įtaisymą Sicilijoje.

Pats Pax Christi sąjūdis prasiėjo Liurde prancūzų ir vokiečių katalikų II-ojo pasaulinio karo įvykių apnuodytiems santykiams praskaidrinti ir praeties žaizdoms pagydyti. Bet vėlesniais laikais jo pobūdis pakito. Aštuntame dešimtyje jis pasiekė JAV ir čia pasisakė už nusiginklavimą, už teisingą pasaulio tvarką, už sąžinės klūties pripažinimą šaukiamiesiems karinės tarnybos, už ugdymą nusiteikimui už taiką ir už prievartos alternatyvas. Iš 357 JAV katalikų vyskupų 133 priklauso Pax Christi sąjūdžiui.

Sąjūdis stipriai reikiškiai Olandijoje (apie 20,000 narių), pusėtinai stipriai Belgijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje (po 5000 narių) ir silpniau Britanijoje (2000 narių), kur šalia Pax Christi veikia dar Branduolinio Nusiginklavimo kampanija.

Pop. Jonas Paulius II aiškiai prieš karą, prieš ginklavimą lenktynes, bet už „laipsnišką ir patikrinamą ginklavimosi tarpusavio mažinimą“. O branduolinių ginklų atžvilgiu popiežius pripažįsta, kad „dabartinėmis sąlygomis pusiausvyrą paremtą branduoline grąsa, iš tikrųjų ne kaip sau tikslą, o tik kaip žingsnį i laipsnišką nusiginklavimą, galime laikyti moraliai priimtina“.

Tiesa, popiežius yra pagyręs i branduolinių ginklų priešininkų didelį ir nuosirdų taikos norą, bet sykiu perspėdamas, kad jų projektai i siūlymai dažnai duodasi politiskai piktinaudžiaujami. Tur būt popiežiui, kaip kad ir Europos katalikų vyskupams, tam tikro rūpesčio bus sudaręs JAV vyskupų konferencijos pritarimas ganytojinio laiško projekto.

Todėl didelė reikšmė skiriamas sausio 18-19 invkusiam Vatikane popiežiaus pakviestų Belgijos, Britanijos, Italijos, JAV, Olandijos, Prancūzijos ir Vokietijos vyskupų pasitarimui branduolinių ginklų klausimu. Pasitarimui vadovavo Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Casaroli. Chiacagos kardinolas Bernardin kalbėjosi ir su popiežium. Po pasitarimų kardinolas Bernardin pasakė, kad jo vadovaujamas JAV vyskupų komitetas peržiūrės vyskupų konferencijos pritarą ganytojinio laiško projektą, ypač branduolinių grąsios atžvilgiu.

Kongr. Richard J. Durbin, lietuvių kilmės iš motinos pusės, sako kalbą Vasario 16-tosios minėjime Marijos aukšt. mokykloje vasario 13 d.

Nuotr. J. Sidlauskas

Protestantų bažnyčiose nusiteikimai branduolinių ginklų atžvilgiu taip pat nevieningi. Olandijos protestantai tuo klausimu laikosi išvien su Olandijos katalikais. Vokietijos protestantai suskilę. Reformatų (kalvinistų) Bažnyčia, apimanti apie 10% Vokietijos protestantų, antibranduolinių nusistatymą laiko status confessionis dalyku. Jei reformatas nėra antibranduolinio nusistatymo, jis nėra ir tikras reformatas, jis išduoda Kristaus evangeliją. Tokio pat nusistatymo laikosi ir Reformatų Pasaulinė sąjunga. Tuo tarpu Vokietijos liuteronų Bažnyčia, apimanti apie 85% Vokietijos protestantų, 1982 spalio mėn. deklaravo, kad „branduolinė grąsa yra krikščioniška“.

Anglijos bažnyčios specialiai sudaryta grupė („working party“) branduoliniams ginklams vertinti prareitą spalį paskelbė kai kurias savo išvadas, reikalaujančias branduolinių ginklų užsakyti nutraukti, turimus branduolinius ginklus palaipsniui likviduoti, neleisti JAV savo branduolinių ginklų laikyti Britanijoje. Kad išvados įgytų galios Anglijos bažnyčiai, jas dar turi patvirtinti aukščiausiasis sinodas, kuriame branduolinių ginklų klausimu vyrauja tolygus nusistatymas kaip ir Vatikane. Ta nusistatymą aiškiai yra pareiškęs Anglijos bažnyčios Londono vyskupas Leonard. Pasak jo, kol tarptautiniuose santykiuose lemiantis veiksnys yra jėga ir kol taikos išsaugojimas įmanomas tik išlaikant konfrontuojančių jėgų pusiausvyrą, tol branduolinių ginklų turėjimas gali būti „moraliai priimtinas būdas mūsų moralinei atsakomybei vykdyti puoluosiame pasaulyje“, nepaisant to, kad branduolinių ginklų turėjimas ir nėra „moraliai geras“, o jų pavartojimo perspektyva tikrai pasibaisėtina.

Vt. Vt.

KAIP SAULĖS NUSILEIDIMAS

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

2

Karo pabaigos sulaukėm Vokietijoje. Paskui, kaip dauguma mūsų, aplaukėm i Naująjį Pasaulį. Mums iš tikrųjų buvo naujas pasaulis ta Amerika: ir egzotiška, ir maloni, ir švėtima, ir atgrasi. Iškvietėjams darbo prievole atlikę visų ūkyje, stengėmės ir toliau neišsikirti. Susiradę darbus, apsigyvenom visi drauge. Mūsų šeima padėjo dar dviem berniukais. Gyvenom New New Yorko pašonėje, kietame darbo rajone su pakenčiamu parku ir maudymosi baseinu, sausakimšu vasaros metu. Taip ir išbuvom čia daugiau tuzino metų. Kaziukas ir pradžios mokyklą baigė pirmuoju mokiniu. Jis buvo mokyloje viešai pagerbtas ir apdovanotas. To jis nusipelnė ne vien dėl gerų mokslo pažymių, bet ir dėl išskirtinai gerų elgesio. Jo tėvas ta proga padovanojo A. Šapokos „Lietuvos istoriją“, kurios aplanką puošė V. K. Jonyno trys didieji: Vytautas, Mindaugas, Gediminas. Ją beskaitant, berniuko vaizduotė išliko lyg nauja sala, istorijos lapuose įamžinta, tėvų pasakojimais išpuošta. Jis ten buvęs – ten gimęs. Visai tai tikra, kaip pati istorija. Dabar jis labai norėtų pamatyti tą kraštą, pagyventi jame, o gal ir pasilikti visam laikui, kur tiek čiulbančių įvairiausių paukščių, miškuose žvėrelių, grybų ir uogų, kiek

iš mamos teko girdėti. Ten, tarp miško medžių, žemėje mėlynės susiglaudusios, raudonos žemuogės pabirusios ir, granatų karoliškais kabančios, violetiniai rausvos avietės. Ten kvepia gėlės ir žydintys krūmai; ten nedegina kaitros ir nedusina oras, persotintas dūmais ir drėgme... Bet ... dabar ten tie blogi svetimieji.

Kartą išgirdau Gailę sakant Petriui: — Ar tu tikėjais, įteikdamas Kaziukui dovaną, kad jis su šia knyga guls i kels?

— To tai nesitikėjau, nors jis ir mėgsta skaityti istorines knygas. Ją parinkdamas, turėjau galvojį pratinti vaiką prie brandžių, vertingų dalykų, ypatingai prie lietuviškos knygos. Su šia istorija lyg ir užbėgau jam už akių, daugiau taikydamas vėlesniam laikui.

— Žinai, ką vakar jis pasakė? — vėl tęsė Gailė. — Toj istorijoje jis rades ir apie šv. Kazimierą ir labai apgailestavo, kad taip trumpai apie jį parašyta. Jam padarė gilų įspūdį, kad, būdamas karalaitis, šis jaunas vyras tapo šventasis.

— Parašyta, tiesa, nedaug, — jam paaiškinau. — Bet tai, kas parašyta, yra labai daug: jis ir Dievą mylintis, ir savo kraštą. Karalaitis, gyvenęs rūmuose – asketas. Šio kilnaus jaunuolio gyvenimas lieka pavyzdys jaunimui visiems laikams. Kitose knygoose rasime, kad jis gydė ligonius, globojęs vargšus. Meldėsi Marijai, padėjęs savo karūną prie jos kojų. Kartą jis pasirodė ant balto žirgo Lietuvos kariuomenės priešaky ir pervedė ją per patvinusią Dauguvą. Tokiu būdu buvo nugalėtas besibraunantis priešas i mūsų kraštą. Istorija tik svarbiausių įvykių grandinė, — jam paaiškinau.

Po ilgos ir sunkios nakties mėlynas dangus išiliepsnojo saulėtekio gaisais. Palaiminus kryžiaus ženklą išpraustą kūdikį, paguldžiau ant gimdyvės rankų. Staiga pragydo vyturėlis virš stogų taip skardžiai, kad mes visi susižvalgėm ir nutilom.

— Kokia diena šiandien? — po valandėlės paklausė Gailė.

— Kovo ketvirta, — atsakė Petras. — Pirmą pavasario žingsnį ir mūsų džiaugsmą skelbia tas vyturėlis.

— Šiandien šventas Kazimieras! — ištare ji. — Karalaitis pats padovanojo mažiui savo vardą.

Su džiaugsmo ašarom akyse glaudė jauna motina savo pirmagimį prie krūtinės.

Vyturėlis buvo jau seniai nutilęs ir išskridęs i tolimes kraštus. Vokiečių kariuomenė, raudonųjų genama, traukėsi iš Rusijos žemių. Frontas sparčiai artėjo. Laukėm kiek galėjom. Nelengva palikti savo kraštą. Bet viltių – jokių. Sulojo „katjušos“ vos už kelių kilometrų.

Petras, nebaigęs pusryčių, pakilo nuo stalo: — Grįžę jie turės laiko mane išaiškinti, kas iš tikrųjų esu. Beliks tik perplėsti marškinius ant savo krūtinės ir laukti kulkos. Gailė emė skubiai krauti daiktus. Mūsų pagrįso keliukas bėgo i viškelį, kuris jau buvo pilnas vėžių, besitraukiančių i Vakarus. Priešrieš karvutė prie savo vėžio, ir mes pasukom i jį. Pasukom ir ... negrįžom. Mūsų jauniausiam keleiviui tada buvo aštuntas mėnuo.

(Bus daugiau)

VASARIO 16-JI
CLEVELANDE

Atšventė 65-ą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Prisiminėme ją kukliai, be didelių džiaugsmo pareiškimų, be iškilmingų koncertų. Gal tai buvo daugiau susikaupimo, susirūpinimo, apmąstymo, maldos, vilties ir pasiryžimo graži manifestacija. Tokie nuotaikose Vasario 16-ją minime jau 43 kartą. Kai tauta pavergta, valstybė okupuota, išeivijai nėra kuo džiaugtis, nors ir gyvena laisvų pertekusiame krašte.

Nepriklausomybės šventės išvakarėse, vasario 12, šeštadienio vakare buvo Lietuvos laisvės vigilija Dievo Motinos šventovėje. Ji jau kelinta iš eilės. Parapija šią tradiciją prasmingai įveda į mūsų tautos didžiosios šventės prasmingą prisiminimą.

Bažnyčios priekabandoje vigilijos dalyviai (kurių galėjo būti bent dvigubai daugiau) giedoję, meldęsi, klausęsi įdomių skaitinių, gėręsi eilėraščių posmais.

"Tautos sąžinė mums liepė nepadėti plunksnos iš rankų ir šiandien. Žodis prikėlė Lietuvą. Kūrybos žodis ją turi įprasmiti ir papuošti, einančią amžinujo laisvės keliu" — Bernardas Brazdžionis skaitė, tarytum kreipėsi į susirinkusius.

"Nepalik Lietuvos..."

Giesmėje Siluvos Marijai susirinkusieji maldavo Dievo Motinos: "Nepalik, nepalik Lietuvos, nes kraują ten išašar lyja..." Vėl Brazdžionis savo poemoje "Vaidila Valiūnas" prabyla: "Veltui visam plačiam pasauliui ieškokom gelmių prasmės, gyvenimo gyvosios sietuvos, — ji ten toli, ji čia arti po mūsų kojom — šventųjų kankinių šventoji žemė Lietuvos".

Vigilijos vadovas kun. G. Kijauskas kalbėjo: mums reikia gilaus tikėjimo; karšta maldą įprasminė Lietuvos laisvės laukimą. Vigilija — samoningo laukimo šventė, kur prisimename mūsų kankinius Tėvynėje, ištrėmėme, mūsų laisvės troškimą. Laisvė — Dievo dovana, kurios niekas negali pakeisti. Šioje mūsų kelionėje laukiame pavasario, didžiosios šventės — Lietuvos prisikėlimo.

Vargonų solo įsijungė su maldinga "Ave Maria" melodija. Laisvės ilgesį gražiai išreiškė Sibiro kalinio Julijaus Sasnausko laiško ištrauka, pasiekusi Vakarus. "Tremtinio maldos" giesmėje griaudžia me prasyje maldauja: "Ir per ledą tundra, užsnigtaisiais miškais, Tu pajusk, tėvyne, tremtinio skausmus". Tikinčiųjų maldose maldauja: "Duok mums jėgų garbingai atlikti savo lietuviškas pareigas", o atkartinėje visa bažnyčia atsiliepė: "Ir meldžiame laukiame pavasario, didžiosios šventės — Lietuvos prisikėlimo".

Vargonų solo įsijungė su maldinga "Ave Maria" melodija. Laisvės ilgesį gražiai išreiškė Sibiro kalinio Julijaus Sasnausko laiško ištrauka, pasiekusi Vakarus. "Tremtinio maldos" giesmėje griaudžia me prasyje maldauja: "Ir per ledą tundra, užsnigtaisiais miškais, Tu pajusk, tėvyne, tremtinio skausmus". Tikinčiųjų maldose maldauja: "Duok mums jėgų garbingai atlikti savo lietuviškas pareigas", o atkartinėje visa bažnyčia atsiliepė: "Ir meldžiame laukiame pavasario, didžiosios šventės — Lietuvos prisikėlimo".

Laisvės Rytmečio keliu". Vėl Brazdžionis mums priminė: "Dabar ne mes tautoj, o mūsų tauta gyvena ir čia — egzilyje, tenai — tremty ir ten — tėvynė". "Lietuva brangi" giesmė, Brazdžionio padrašinantis žodžiai: "Ten vėl prazys mūsų gimto namo balta palinkusi tėvų obels šaka. Ir tolimų varpų maldos už okeaną, kaip saulė kelsis Dievas ir Tauta" ir "Lietuva Tėvynė mūsų" — garsai užbaigė išpūdinę vigiliją.

Giesmės vadovavo Henrikas Bankaitis, skaitinius, eilėraščius, ištraukas skaitė LB. Clevelando apylinkės pirm. Jurgis Malskis, Mirga Bankaitytė, Danutė Dundurienė, Diana Staniškytė.

Giliau žvelgti
i save

Sekmadienį prieš pamaldas buvo pakeltos vėliavos prie Laisvės paminklo. Lietuvos trispalvė iškelta ir ant miesto rotušės. Iškilmingos pamaldos vyko abiejose lietuvių šventovėse. Šv. Jurgio bažnyčioje giedoję Rytų Babicko parapijos choras. Pamaldas laikė ir pamokslą sakė parapijos administratorius kun. J. Bacevičius.

Dievo Motinos šventovėje pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kleb. kun. G. Kijauskas. Pamaldos pradėtos "Lietuva brangi" giesme. Pamokslininkas ragino visus Dievo vaikus pasitikėti Aukščiausiojo, pasitikėti savimi, o tada tikrai bus sunkiau pavargti. Kiekvienas darbas reikalauja pasiryžimo ir ištęsimumo. Mūsų visų vizijoje turėtumėm giliau žvelgti į save, prisikelti iš egoizmo. Savęs valandos žodį prelegentas peržvelgė mūsų istorijos eilę faktų, kur išryškėja mūsų tautos ryžtas siekiant laisvės. Nebijota sukilimų, karų, trėmimų. Kvietė visiems atsinaujinti dabartinėse pastangose už Lietuvos laisvę, nepulti apatijon, nelikti tylinčiąja išeivija. "Kremlius nūgrims ir pragaros gėlės" — tvirtino kalbėtojas.

Primta rezoliucija, kuri bus pasiūsta Prezidentui, Valstybės sekretoriui, senatoriams ir kongresmanams iš Ohio valstybės. Oficialiajai daliai vadovavo Dalia Orantaitė ir Linas Jokūbaitis.

Akademija ir
koncertas

Sekmadienio popietę per 400 lietuvių susirinko Dievo Motinos auditorijon ir sustoję pagerbė įnešamas vėliavas. Minėjimą trumpu žodžiu pradėjo Alto skyriaus pirm. A. Pautienis. Amerikos himną sugiedoję solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, o Lietuvos — visi dalyviai. Invokacijoje kun. Kijauskas prašė Viešpaties mūsų neapleisti kovoje už Tėvynės laisvę, prašė padėti išstęti ir laiminti mūsų darbuotojus.

Perskaitytos, ar tik užsiminta, kad gauta, proklamacijos iš gub. Celeste, mero Vainovich, apskrities komisio-nierio. JAV kongresmanas E. F. Feighan savo kalboje pabrėžė, kad ši diena turi būti ypatinga diena visiems lietuviams; jos prisiminimas turi sukelti pasiūlyti naktį, kad jos užkurtų gaisrą, saukiantį pasauliui — "Aš nemiriau, aš nemiriau, aš amžinai gyva". Pergalės Kristui didingai skambėjo Ludwig van Beethoven giesmė: "Veski mus į tėvų žemę,

Vasario 16-tos minėjime Clevelande meninę programos dalį atliko chigagiečiai solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, akompanuojant muz. Alvydui Vasaičiui.

Nuotr. V. Bacevičius

žįsta Lietuvos įjungimo į Sovietų sąjungą, kad Lietuvos atstovybė veikia kaip laisvos valstybės institucija. Netikėti sovietų melagingais teiginiais apie sąžinės laisvę ir apie politinių kalinių nebuvimą. Užsiminė ir politinius kalinius ir religinį persekiojimą. Kalbėtoji įteikta "Genocide in Lithuania" knyga.

Pagerbti lietuviai savanoriai, dalyvavę Nepriklausomybės ir Klaipėdos atvadavimo kovose. Buvo jiems prisegtos gelės. Minėjime dalyvavo slovenų, latvių, estų atstovai.

Pirm. A. Pautienis įteikė Alto (kun. dr. J. Prunskio) pasikirtas premijas lituanistinėms mokykloms už rašinius tema "Dabartinė padėtis Lietuvoje". Pirmąją ir antrąją premijas laimėjo clevelandietės Vija Bublytė ir Lilė Gelažytė.

Rytinis Amerikos pakraštys tą savaitgalį pajuto tikruosius žiemos "malonumus". Dėl neišbrendamų sniego užverstų kelių, nutraukto susisiekimo, uždarytų aerodromų, nukentėjo ir Clevelandas, nors čia ir džiaugėsi saule, gražia diena. Iš nuo pasaulio atskirtos JAV sostinės negalėjo atvykti ir pagrindinis šios savaitės minėjimo kalbėtojas dr. Domas Krivickas, Vilko pirm. pavaduotojas. Už jį kalbėjo vietinis visuomenininkas Algis Kasulaitis. Savo pusės valandos žodį prelegentas peržvelgė mūsų istorijos eilę faktų, kur išryškėja mūsų tautos ryžtas siekiant laisvės. Nebijota sukilimų, karų, trėmimų. Kvietė visiems atsinaujinti dabartinėse pastangose už Lietuvos laisvę, nepulti apatijon, nelikti tylinčiąja išeivija. "Kremlius nūgrims ir pragaros gėlės" — tvirtino kalbėtojas.

Primta rezoliucija, kuri bus pasiūsta Prezidentui, Valstybės sekretoriui, senatoriams ir kongresmanams iš Ohio valstybės.

Oficialiajai daliai vadovavo Dalia Orantaitė ir Linas Jokūbaitis.

Solistai iš Chicago

Po trumpos pertraukos, kada buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams, koncertinę dalį atliko solistai Margarita ir Vaclovas Momkai iš Chicago. Jiems akompanavo muz. Alvydas Vasaitis. Jų pasirinktos dainos ir arijos tiko tokiam minėjimui. Publika girdėjo skambius duetus: J. Naujalis — "Meilė tėvynės nemari" ir J. Karoso "Debesėliui". B. Budriūno — "Aukšiniai lapai", A. Thomas — "Lengva, laki kregždėlė", A. Brazinsko — "Bangok, vandenynė" ir Sodeikos — "Šiaurės pašvaistė".

Vaclovas Momkus solo dainavo S. Šimkaus — "Kur bakūžė samanota" ir J. Tallat Kelpšos — "Žaliojo lankelė", o Margarita — B. Budriūno "Šauksmą" ir S. Šimkaus — "Oi greičiau, greičiau". Plaukia sau laivelis — duetas užbaigė koncertą.

Šis minėjimas, nors ir nebuvo toks gausus kaip ankstyvesniais metais, bet buvo pradėtas punktualiai ir

neįstėstas. Po dviejų su puse valandos dalyviai galėjo eiti į svetainę ir ten pasivaikinti ir pasidalyti išpūdžiais, susitikti su svečiais.

Alto skyriaus pirm. A. Pautienis pranešė, kad didžiausias šio minėjimo mecenatas — Dievo Motinos parapija, davusi visas patalpas nemo-kamai.

Alto skyriaus valdybą sudaro: pirm. A. Pautienis, vicepirm. O. Jokūbaitienė, K. Karalis — vicepirm. spaudos reikalams, išd. B. Nainys, sekr. A. Mackuvienė ir išdo sekretorė B. Natkevičiūtė-Pautienienė.

Siu vame pagal jūsų skonį naujausias mados

AVIES KAILINIUS IR
KAILINIUS PALTUS

is geriausias kokybės kailių. Taip pat trumpinamė kelnės, dedame naujus pamušalus ir atliekame įvairius rūbų pataisymo darbus.

Lambskin Coat & Clothing Importers,
4388 S. Archer Ave. — Tel. 247-1042

PASSBOOK
SAVINGS...

the best way to save regularly!
High Interest Rates
Paid on Savings
Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal
Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.-Tue. 9-4, Wed. 9-4, Thurs. 9-4, Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
J. & J. PHARMACY

2557 W. 69th St. Tel. 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t. Važiujamos kėdės, remantai ir kt. pirkti ar nuomoti.

Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai

ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI, savininkai

LITHUANIAN EASTER EGGS
ANTANAS TAMOŠAITIS

Tai Antano Tamošaičio didžiulė knyga anglų kalba, gausiai iliustruota lietuviškais tautiniais motyvais margučių pavyzdžiais. Išleido Lithuanian Folk Art Institute, Toronto, Kanada 1982 m. Knyga kietais viršeliais meniškai išleista, graži dovana bent kokioms progoms.

Kaina su persiuntimu \$24.25

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda valstijos mokesčių \$1.60

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED VYRAI

GERA DARBO PROGA
GERAM LIETUVIUI

Chicago Lietuvos Tautinės kapinėms reikalingas prievalda (manager). Pageidaujama lietuvių — gerai mokančių anglų kalbą ir rašybą, taip pat susipažinusių su knygvedyste. Darbas pastovus ir geras atlyginimas, bet asmuo turi būti blaivus ir sutikti apsigyventi kapinių rezidencijoj skersai gatvės nuo kapinių. Dėl platesnių informacijų teiraukitės:

LITHUANIAN NATIONAL
CEMETERY
8201 S. Kean Ave.
Justice, IL 60458
Tel. — (312) 458-0638

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai. Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BURNYS

Tel. — RE 7-5168

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

Įvairių prekių patrinkimas nebrangiai ir mūsų sandėliu.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2801 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valentinas

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Talp pat daromi VERTIMAI

GIMINIŲ išvežimai, pildomi

PILIETYBES PRAŠYMAI ir

atitokie blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, tel. 927-5990

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir

kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Primame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

Perskaite "Draugą" duokite

ji kitiems pasiskaityti.

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. apšildomas 4 kamb. butas angliskam rūsy. Arti susisiekimo. Marquette Parke. Skambint po 6 val. vakaro tel. — LU 5-9359.

ISNUOM. apšildytas gražus 6 kamb. butas su balkonu Cicero - Parkholme. Geras susisiekimas ir krautuvės. Valgomasis, plyta, šaldytuvai, kilimai, užuolaidos. Pageidaujama dirbantys asmenys. Skambint 656-4811.

REAL ESTATE

NEW LENOX RAJONE parduodami vieno akro sklypai rezidencijoms statyti. Gera apylinkė, nauja vietovė, pravaistos gatvės. Skamb. (angliškai) tel. 469-8282.

Mūrinis — 2 po 5 kamb. (po 2 mieg.) Centralinis šildymas — atskirai kiekv. butui. 2 maš. garažas. Alumin. langai. Svarus. \$62,000. 72-ra ir Wash-tenaw.

5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Arti mokyklos. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878

4245 W. 67 Street — parduodamas

3-jų miegamų mūr. namas, 2 maš.

mūro garažas, šoninis įvažiavimas.

Atdaras apžiūrėjimui vasario 26 ir 27

d., šeštadienį ir sekmadienį nuo 1 iki

5 val. popiet. Tel. 361-3701.

PATARNAVIMAS

Pietų Chicagoje

Interesuoti parduoti ar pirkti, apdrausti bei išnuomoti nuosavybę ar butus prašau kreiptis į mūsų įstaigą. Mes mielai jums patarsime. Mūsų įstaiga priklauso "M.L.S." — Multiple Listing Service. Turime kompiuterį, aptarnaujame pietvakarių Chicago ir priemiesius.

BUDRAITIS REALTY

6000 S. Pulaski Road

TEL. — 707-0000

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2238

DEMESIO!

BALYS SRUOGA

Giesmė apie Gediminą

Gražiamam jaunimėliui

Pirmoji Balio Sruogos "Giesmė apie Gediminą" išėjo 1938 m. Kaune, kurią išleido "Sakalo" leidykla su švietimo Ministerijos knygų tikrinimo komisijos aprobuojimu. Šis leidinys perspausdintas iš 1938 m. leidinio su V. M. Dobužinsko iliustracijomis. Spaudė Morkūnas, Chicago, 1982 m. Kaina su persiuntimu \$5.75.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

With Liberty & Justice

Amerikiečių premijuota PAULIAUS LEONO knyga, kurioje atvira ir drąsiai nagrinėja šio krašto negeroves bei pavojų ir tiesią kelią į saugų vietą gerbūvį.

Kaina kietais viršeliais \$5.95.

toinkštai — \$3.95.

Knyga gaunama ir Drauge

JAUNIMUI PASAKŲ IR GROŽIO REIKIA

Atsakant į Vidos Augulytės-Bučmienės
straipsnį

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Diskusijos dėl metodų ir principų yra vertintinas dalykas, nes savosios nuomonės pareiškimas spaudoje yra bene viena iš gražiausių demokratijos ypatybių. Reaguodama į Vidos Augulytės-Bučmienės straipsnį („Draugas“, sausio 28 d.) dėl mano nuomonės apie lituanistinių mokyklų realią padėtį ir programas, nenoriu tvirtinti, kad programų sudarytojai nesistengė pagal savo supratimą ir nuomonę sudaryti galimai geriausias programas ir parašyti tinkamiausius vadovėlius. Tačiau niekur, nei spaudoje, nei privačiai, nesu pareiškusi, kad „objektyvumas yra nepa-geidaujamas“. Gal vertėtų čia panagrinėti objektyvumo sąvoką ir paties objektyvumo esmę, kiek jis gali būti pritaikomas žmogaus veiksmams ir nuomonėms. „Objektyvumas — dalykiškumas, bešališkumas, siekiant išreikšti tiesą bei tikrovę nepriklausomai nuo savo intereso bei simpatijų“ — taip objektyvumą apibūtiną LE XX, ps. 528. Teoretiniai kiekvieno visuomeninio gyvenimo aprašymo yra to siekiama, kiek tai leidžia žmogiškoji prigimtis. „Koks nuostabių puikūs oras“, sako slidinėjimo mėgėjas, besidžiaugdamas sauskais sniego krumpliais. „Kokia baisi žiema“, taria ir krautuvę pasirušusi ponija, kurios klemas yra padengtas gliu sniego sluoksniu... Taip ir mūsų gyvenime — į viską žiūrime pagal savo skonį, nusistatymą, pažiūrą ir charakterį.

Aš absoliučiai tikiu, kad šių dienų jaunimui reikalinga pakili kultūrinė nuotaika, nežiūrint kursuose debatų metu jaunimo pasisakymų apie lituanistinių mokyklų pastangas parodyti Lietuvą didingą su kunigaikščiais, valdovais ir t.t. Juk savo laikui ji tokia ir buvo. Jei ji būtų rodama kitaip, kritika būtų dar didesnė, nes būtų sakoma, kad nėra kuo didžiulius. „Pasensi, nuplėsi, bet visiems neįtiksi“, sako senas lietuviškas priežodis. Tik prisiminkime mūsų himno žodžius, kuriuos bandomė įgyvendinti. Jame kalbama apie „didvyrių žemę“ ir praeitį, iš kurios sūnūs „stiprybę semia“. Baudžiava nėra pasididžiavimo laikotarpis; skurdas, vargas, mėsavėžiavė nėra vienintelės mūsų tautos ypatybės. Mes turėjome ir turime inteligentią, kuri nepa- to skurdo, vargo ir kitų nepa- togamų niekada negrįžo, nors savotiško masochizmo skatinami dar ir dabar kai- rie mūsų rašytojai apie tai mėgsta rašyti. Priešpaudos išugdo kovotojus, herojus, kurių darbais vaisiais Lietu- vosi ir nepriklausoma Lietu- va. Visų tautų liaudies buvo tam, ir jos kūryba visada turės tik istorinę reikšmę, kaip žmonijos emancipacijos isto- rijos dalis. Tačiau ne į liaudį, primityvumą, skurdą, nelai- mes reikia kreipti žvilgsnį, nes čia kaip tik ieškokimas objek- tyvumo neturėtų leisti nema- tyti ir kitos mūsų tautos pusės — bajorijos, inteligentijos, diplomato, specialistų ir profesionalų, menininkų, pramonininkų ir t.t. Objek- tyvumas taip pat reikalauja, kad mūsų liaudies kūrybos atranka apimtų ir tai, kas yra ir pakili, ir linkama, ir įdomu.

Grįžtant prie pasakų. Tik asmuo, nepažįstantis jaunimo psichikos, gali tvirtinti, kad jaunimui pasakos nereika- lingos. O ar mes dar ir šian- dieną nesiskundžiame vaikų literatūros trūkumu, niekada neturėję nei Hugh Locking (garsusis daktaras Doolittle),

nei Dr. Zeuss, nei pagaliau ir Mark Twaino?

Brežant, augantis vaikas savo vaizduotę lavina skaity- damas pasakas, kurios jam yra suprantamos, suvo turini, aplinka ir iš kurių jis nejučio- mis semiasi gyvenimo išmī- ties. Raudonosios Kepuraitės pasaka, pedagoginiai labai efektinga, nėra aplenkusi nei vieno žmogaus vaikystės jau daugelį dešimtmečių. Brolių Grimų, Anderseno, Hauffo pasakos, Oscar Wilde „Nelai- mingasis princas“ — visa tai tinkama skaitymo medžiaga, kol pagaliau jaunas žmogus pradeda ieškoti realesnės lektūros, o mokykla jį palaip- niui atveda į plačias litera- tūros marias. Taip, su gailė- čiu turiu kritikuoti penktos literatūros dalies pasakų parinkimą. Štai ištrauka iš „Žvirblio keršto“, ps. 89. „Žmogus, pagriebęs lazda, emė mušti žvirblį, o žvirblis tai į vieną daiktą, tai į kitą lekioja, o tas žmogus vis muša lazda ir vis nepataiko. Išdaužė jis viską, kas buvo pirkio, o ant galo jam pasisekė, kad jis pagavo žvirblį ir ranką. Pati sako:

— Mušk tą neprietelį!

Vyras sako:

— Aš jį turiu nukankinti.

Žvirblis jį gyvą ir prarijo. Tas žvėrblio emė jam pro pilvą lakstyti, iš ten atlindo gerkle ir burna, iškišęs galvą iš burnos. sako:

— Žmogau, tu man gysiačia užsimokėsi!

Tas žmogus padavė pačiai lazda ir sako:

— Mušk tu jį!

Tai boba kaip davė lazda, pataikė į galvą ir užmušė savo vyrą. O žvirblis išlindo iš jo burnos ir nulėkė sau“.

Ištrauka baigta. Komentarų nereikėtų, tik dar norėčiau pridurti, kad nuo savo jauni- mo tokias pasakas slepiu, bijo- dama, kad jų inteligentiškas pro- tui jos parodys pačią būriausią mūsų liaudies pusę. Argi objektyvumas iš tikro taip toli eina, kad negali- ma rasti ir ko nors skoninges- nio? Esu tikra, kad jei tėvai paskaitytų vaikurius vietas, jie būtų pasipiktinę, kad jų vaikai turi naudotis tokiais „literatū- ros deimantukais“.

Kalbant apie medžiagos atranką vadovėliams, būtų pravartu pasinaudoti kai kurių mūsų specialistų atliktais dar- bais. Vartant dr. J. Balio „Tautosakos skaitymus“ (Tubingenas, 1948 metų laida), randame pasakas apie karalius ir karalaites, o liaudies dainose nuolatos kartojasi „auksa žiedelių“, „dvarelio“ motyvai, romantiš- kos bernelio ir mergelės meilės dainos, karo dainos, kurios sukelia drąsų, pasiturinčių žmonių vaizdus. Arba „ūkinin- kai“, arba „dvarelio“ gyventojai atsispindi gausiame dainų rinkiny. Patarlės, priežodžiai ir mįslės, jau apvalytos nuo archaizmų ir barbarizmo, yra ne tik lengvai suprantamos, bet įdomios. Jei tautosakoje iš tikro atsispindi tautos istorija ir kultūra, tai jos pristatymas mūsų jaunajai kartai turi būti teisingas. Ne baudžiavos laiko- tarpis yra vienintelis mūsų istorijos periodas, kurio metu buvo kuriamos dainos, pasa- kos ir legendos. Todėl atrinkti tik visa tai, kas menkina mūsų vaizdą, yra ne vien neteisinga, bet ir žalinga. Ir kasdieniniame gyvenime mes savo namus svečiam parodome gražiausius sutvarkytus, o viešumoje bandomė atrodyti galimai tvarkingiau ir gražiau, kreip- dami dėmesį į savo išvaizdą ir slėpdami savo fizinį trūku- mus. Muzikėlio daina,

Dr. Antanas Prancevičius skaito paskaitą Lietuvos Neri- klausomybės 65-rių metų minėji- me vasario 13 d.

Nuotr. J. Sidlauskas

baudžiauninko rauda manyje sukelia gaudulį, kurį norė- čiau slepti, tuo labiau, kad ir pats žodis „muzikas“ yra mums „dovanotas“ caristinės Rusijos valdymo laikais. Ir šiais laikais, kai kadaise buvu- si milžiniška Britų imperija baigia gyventi savo didybės paskutiniąsias dienas nedide- liame salyne, pasididžiavimas Anglijos karališkosios šeimos ir pergalės istorija, pagarba tuos laikus primenantiems paminklams ir iki šių dienų išlaikytas tradicijų tęsinys dabartinėje anglų tautoje iš- laiko jų nepaprastą pasidi- džiavimą savąja tauta. Turė- tume mokyti savo jaunimą. Gal tada nereikėtų jaudintis ir baimin- tis, kad lietuviai keičia savo pavardes į „lengvesnes“ ar „verčia“ lietuviškus vardus į anglų kalbą (Juratė — Judy, Milda — Mildred, Gražina — Grace, Birutė — Bernice, ir t.t.).

Toliau VAB teigia, kad dabar nesą Aušros laikai, ku- riuose „suromantinta Lietu- vos praeitis žibėd tautinio sąmoningumo kibirkštį“. Man atrodo, kad dabartiniai laikai mūsų tautinio sąmoningumo atžvilgiu yra pavojingesni, negu aušrininkų dienose. Aušrininkai turėjo mintyje iškelimu romantizuotos Lietu- vos išjudinti tautą į kovą. Mes laisvajame pasaulyje netu- rime su kuo kovoti, išskyrus su abejingumą ir tautinę sąmonę silpninančia aplinka, kuri neaplenkia nei vieno mūsų visuomenės sluoksnio. Abejin- gumas rašytam žodžiui, švie- timui, knygai dabar yra žymiai didesnis, negu tais lai- kais, kai knygnešiai rizikavo savo gyvybe, nešdami slapta lietuviškas knygas per Prūsi- jos sieną. Mūsų jaunimas dabar nėra linkęs į autoritetų gerbimą vien dėl to, kad to yra reikalaujama. Jis yra kritiškai nusistatęs, reikalaujantis atsakymų į visus klausimus, visų pirma — kodėl jis turi būti lietuviškas, gimęs Amerikoje?

Taigi, nei tokomis pasa- komis, nei barbarizmais ar svetimų kalbų įtakos aiškini- mu negalima užsiimti, savo- sios grynosios nemokant.

RADIO PROGRAMA

VEL NAUJAS LAIKAS

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos

Pradedant spalio 24 d., sekmadienį, radijo programos, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, girdėsite naują, pagilintu laiku, nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, to paties stoty kaip ir dabar. Radijo programų popiet nuo 4:30 iki 5:00 val. popiet jau nebus.

Sus perduoda vėliausių, pasaulinių tinių santraukas ir komentarus, muzi- ka, dainos ir Magdūtės pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Bal- tic Florists-gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. telefonas 268-0489. Ten pat raunamas dienraštis „Draugas“ ir ra- site taipgi didelį pasirinkimą lietuvi- škų knygų.

Kalbotyros mokslui nėra vietos, nei laiko dvylikos metų šeštadieninėje mokykloje. Nesutinku, kad svarbu žinoti įvairių įrankių pavadinimus, nes, neturėdama siuvamos mašinos, nežinau, kas yra „pakojis“, greičiausiai ji pavadinčiau „pedalu“ (jei pakojis yra ta siuvamos maši- nos dalis, kurią aš įsivaiz- duoju), tačiau nežinau, kas yra šėiva.

Pereitą savaitę, būdama ištikima savo nusistatymui praturtinti mūsų jaunimo kasdieninės kalbos žodyną, lituanistinėje mokykloje užda- viau parašyti laisvą temą „Mano mėgiamiausia profesija“. Dešimtos klasės moki- nių profesijų pasirinkimas yra toks: vienas archeologas, trys kompiuterių inžinieriai, du chemijos inžinieriai, viena rašytoja, viena advokatė, vienas prekybininkas, vienas inžinierius planuotojas (design engineer) ir vienas laidotuvių direktorius. Taigi, ar nevertėtų pamiršti padar- gus, o ieškoti žodžių, kurių jiems reikia šiandien? Kitaip sulauksime, kad pati jaunia- siąji inteligentų karta, nega- vusi pagrindų išsireikšti lietu- viškai apie savo interesus,

visiškai ir negažinamai nuo mūsų kamieno atskils. O bus kalti tik tie, kurie, ieškodami savotiškai suprantamo objektyvumo, iš mūsų tautos praeities semiasi primi- tyvumą, barbarizmus ar luomų skirtumų ypatybes, nuo tėvų žemės likimo nublokštai kartai nenorėdami pasiūlyti konstruktyvios, pozityvios ir patrauklios programos.

Ir kaip motina, ir kaip moky-

Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės

DR. Antanas Rukša

III-tomas

Kovos su lenkais 1920-1923

Sis istorinis veikalas didelio forma- to, 524 psl. IV-ji dalis (tąsa iš II t.) kovos su lenkais suvalkijoje 1920 m. rugsėjo mėnesį. V-ji dalis — Zali- govskia ir VI-ji dalis — kovos neu- tralioje zonoje. Išleido Lietuvių karių veteranų sąjunga „RAMOVE“, Cleve- land 1982. Spausdino Tėvų Pranci- škonų spaustuvė Brooklyne, N.Y.

Kaina su persiuntimu \$16.50.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Tremties likimo bendrakeleivė, mielajai šiaulietei

A. + A.

Pajautai Klupšaitėi Tallat - Kelpšienei

iškeliavus amžinybėn, gilaus skausmo prislėgtus, li- kusius jos artimuosius, motiną EUGENIJĄ KLUP- ŠIENĘ, vidą su ŠEIMA, brolių VAIDOTĄ KLUPŠĄ su ŠEIMA, kitus velionės ARTIMUS bei DRAUGUS. nuosirdžiai užjaučiame.

Antonina Noreikienė

Eleonora ir Antanas Matukai

Algirdas Matukas su šeima

Eleonora ir Bronius Paliukioniai su šeima

Danutė ir Vytenis Klušbergai

Dalia Noreikaitė - Kelnienė su šeima

Juozas ir Algirdas Arvydai

BRANGIAM VYRUI IR TĖVUI

A. + A. ČESLOVUI STANIULIUI

staiga mirus, gilią užuojautą reiškiamo ŽMONAI, sesei ADELEI, dukrai GINAI ir sūnui ARUI su še- momis, ir kartu liūdimė.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

DETROIT SKYRIUS

LIETUVIŲ TAUTOS PRAEITIS

Istorijos ir Gretimųjų Šričių Neperiodinis Leidiny

TOMAS V — KNYGA 1 (17)

JUOZAS JAKŠTAS, Ph.D. Redaktorius

J. A. RAČKAUSKAS, Ph.D. Vicedirektorius

Leidiny didelio formato, 228 psl., sudarytas iš 5 skyrių: Kova su Vokiečių Ordin. Kovos su Lenkija dėl Volynijos. Pastangos Lietuvą Apkrikti. Kėstučio ir Jogailos Kon- fliktas. Kėstučio charakteristika bruožai.

Išleido Istorijos Draugija 1981.

Kaina su persiuntimu \$11.50

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street

Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda 70 ct. valstijos mokesčio.

GINTARAS TAUTVYTIS

Gyvenimas okupuotoje Lietuvoje

Komunistų propaganda ir tikrovė

Leidėjų žody rašoma, kad „šios knygos rankraštis gautas iš Lietuvos prieš kelerius metus. Autorius yra baigęs aukštąjį mokslą, gerai susipažinęs su Sovietų s-gos komunistų partijos programa. Kelis sykius buvo kalintas ir kentėjęs Sibire. Gintaras Tautvytis (slapyvardis)... Autorius knygą rašė slapta, rizikuodamas vėl patekti į Kąleimą. Sibira ar net gyvybės netekti“.

Išleido Pasaulio Lietuvių archyvas, Chicago, Ill. Kieti viršeliai, 230 psl. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

DRAUGAS, penktadienis, 1983 m. vasario mėn. 25 d.

toja, aš vis dar laikiu iš švie- dinių tikslų bei uždavinių timo vadybos praktiško žvilgs- persvarstymą ir būtiną, nio į šių dienų lietuvišką praktiškos mokslo medžiagos jaunimą, mokyklos pagrūn- paruošimo.

A. + A. PAJAUTAI TALLAT-KELPŠIENEI mirus,

vyrui TADUI, motinai p. KLUPŠIENEI, dukrai VIDAI ir jos šeimai, broliui V. KLUPŠUI ir jo šeimai Kanadoje, nuosirdžiai užuojautą reiškia

ADAS IR JUZĖ AIDUKAI
BRONIUS IR KLEOFA GAJZAUSKAI
ONA IR JONAS PUPININKAI

Florida

A. + A. GRASILDAI REPEIKIENEI

mirus, jos dukrai Bronei Kremerienei su šeima ir visiems artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia

LIETUVIŲ OPERA

A. + A. v.s. BRONIUI KLIOREI

mirus, žmoną Antoniją, dukrą Ramutę Bartuškiene, sūnų dr. Arvydą ir jų šeimas nuosirdžiai užjaučiame.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS
TARYBOS PIRMJA

A. + A.

Mišk. inž. VINCUI ŽEMAIČIUI mirus, reikiame giliausią užuojautą sū- nums kun. Kęstučiui ir Algiui su šeima, ir kartu liūdimė.

JONAS IR JUZĖ ZEBRAUSKAI

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS NARIAI

STEPONAS C. LACK (Lackawicz) ir SŪNUS

2424 W. 60th STREET

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Ill.

Tel. REpublic 7-1213

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4346 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAhyette 3-3572

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 80th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APYLINK MUS

× Vysk. Vincentas Brizgys šį sekmadienį, vasario 27 d. 10:30 val. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke atlaikys šv. Mišias už a. a. kardinolą Antonio Samorę ir pasakys apie garbingąjį velionį, lietuvių draugą, pamokslą. Tai buvo kardinolas, kuris pats sakėsi, kad jį galima laikyti lietuvių kardinolu. Kviečiami į pamaldas lietuviai ir iš toliau.

× Maralin Niska, Metropolitan operos solistė, šiuo metu dainuoja Oklahomos operoje "Rosenkavalier" su dideliu pasisekimu. Kovo 13 dieną jį kartu su vyru atvyksta į Chicago. Sol. Maralin Niska kartu su sol. Algiu Grigu atliks koncertinę dalį "Draugo" premijos įteikimo iškilnėse, kurios bus kovo 19 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje.

× "Eglutė", vaikų laikraštėlis, vasario Nr., pasiekė redakciją. Šis numeris skirtas vaikų literatūros rašytojui, vaikų laikraštėlių redaktoriumi, pedagogui a. a. Antanui Giedriui-Giedraičiui paminėti. Numerį išleido Jurbarkiečių sambūris. Redaguoja ses. Onutė Mikailaitė, administruoja D. Sadūnaitė. Leidžiamas Putname, Conn., Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų spaustuvėje. Numeris gražiai iliustruotas piešiniais ir rašyt. A. Giedriaus šeimos nuotraukomis.

× Gintės Damušytės, Lietuvos informacijos centro vadovės asistentės New Yorke, laiška išspausdino "The National Catholic Register" vasario 27 d. laidoje. Ji rašo apie "20-tojo amžiaus genocidą", trumpai, bet aiškiai išskleidžia Stalino valdymo metais boševikų išžudytus 50 milijonų žmonių. Taip pat primena, kad dabartinis persekiojamas ok. Lietuvoje tikėjimas nėra tik lietuvių, bet visų katalikų reikalas.

× Pensininko galvos svaigulys ir kova su juo — gydytojo pranešimas ir kultūrinė programa Sodybos Alvedo pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Užkandis. Visi laukiami.

× Jaunimo centro Moterų klubo visuotinis susirinkimas bus atnešantis sekmadienį, vasario 27 d., 1 val. p. p. Jaunimo centro posėdįjį kambaryje. Nares ir norinčios priklausyti klubui kviečiamos dalyvauti.

× Už a. a. Bronių Steikūną šv. Mišios bus atnaušiamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje vasario mėn. 27 d., sekmadienį, 8 val. ryto. Prašoma gimines, draugus ir pažįstamus šiose šv. Mišiose dalyvauti ir pasimelsti už velionį. (pr.)

× "Draugo" administracijos organizuojama 18 dienų kelionė į Šv. Žemę, Egiptą ir Graikiją. Išvykstame balandžio 21 d. Suinteresuoti prašomi skubiai registruotis iki kovo 10 d. Amerikans Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Telef. 312-238-9787. "Draugo" vardu kaip palydovas vyksta kun. Jonas Duoba. (pr.)

× Į "Draugo" premijuoto romano premijos įteikimo iškilnes ir koncertą bilietus jau galima įsigyti Vaznelių Gifts International parduotuvėje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. Tel. 471-1424. Bilietų kainos: 12, 10, 6, 5 ir 4 dol. Koncerto programą atliks New York Metropolitan operos solistė M. Niska ir sol. baritonas Algis Grigas. Akompanuoja juos A. Vasaitis. Koncertas bus kovo mėn. 19 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje, Chicagoje. (Pr.)

× Studentai vasaros darbo gali gauti Jungtinių Pabaltiečių komitete Washington. Priimama po vieną lietuvių, latvių ir estų. Kandidatai turi mokėti lietuviškai ir angliskai, ne jaunesni kaip 18 m., Amerikos piliečiai ir moką važiuoti automobiliu. Pageidaujama, kad būtų studijavę žurnalistiką ar politinius mokslus, žinotų istorijos ir sociologijos bent pakankamai gerai. Lietuviai kreipiasi į Amerikos Lietuvių Tarybos būstinę, 2606 W. 63 St., tel. 778-6900.

× Šv. Kazimiero — Marijos aukšt. mokyklos alumnų draugijos yra planuojamas susitikimas su banketu gegužės 6 d. Lexington House salėje Hickory Hills. Bus pagerbtos jubiliejinės klasės — 1923, 1928, 1933 (auksinio jubiliejaus), 1938, 1943, 1948, 1953, 1958 (sidabrinio jubiliejaus), 1963, 1968, 1973 ir 1978 metų. Norinčios dalyvauti gali kreiptis į ses. Estelę tel. 925-8686, Pam Pilafas tel. 920-1074 arba Pam Francowiak tel. 776-1390. Buvusios mokinės prašomos atsiųsti savo nuotraukas ir naujus adresus: Maria High School Alumnae Office, 6727 S. California, Chicago, Ill. 60629 iki paskutinės balandžio mėnesio savaitės.

× Laima Vadeišaitė, Alinos Vadeišienės dukterė, besimokanti Marijos aukšt. mokykloje, dalyvaus Rodgers ir Hamerstein muzikiniame veikale "The King and I", statomame Quigley paruošiamojoje seminarijoje, Cuneo teatre, kovo 18 d. 7:30 val. vak., kovo 20 d. 1:30 val. p. p. ir 7:30 val. vak. Mokykla kviečia ir lietuvių, nes daug lietuvių vaikų ten mokosi. Informuotis galima tel. 436-4200.

× Petras Mazaitis, Sudbury, Ont., Kanada, Jurgis Černius, Omaha, Nebr., Natalija Kaminskas, Euclid, Ohio, Juozas Liuiša, Cleveland, Ohio, Liudvikas Venclovas, Deerfield, Ill., atsuntę įvairiomis progomis po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× Reklėkėjas moterims ir vyrams praves kun. dr. V. Rimšelis, kovo 13 d., sekmadienį, Ateitininkų namuose, Lemonte. Pradžią 9 val. ryto. Programoje: 4 konferencijos; pertraukų metu bus klausoma išpažinčių; užbaigiama šv. Mišiomis. Dėl rezervacijų skambinti vakarais dr. A. Juozevičiūnei tel. 312-499-2447 arba O. Abromaitienei tel. 312-257-6675. (pr.)

× Pažinkime Vilką. Ketvirtą vakarą tikslu supažindinti jaunimą ir visą visuomenę su Vilką ir jį sudarančiomis organizacijomis įvyks š. m. vasario 25 d. 7:30 val. vakaro Jaunimo centro kavinėje. Šioje vakaroneje bus paskaita apie Vilką tarybą, jos sudėtį bei paskirtį ir taipgi bus pristatytos trys Vilką sudarančios grupės, būtent: Lietuvos Socialdemokratų Partija, Lietuvos ūkininkų Partija ir Lietuvos ūkininkų Sąjunga. Visas jaunimas ir jo organizacijos — Jaunimo Sąjunga, Studentų Sąjunga, skautai, ateitininkai, nealithuanai ir plačioji visuomenė maloniai prašomi šioje vakaroneje dalyvauti. Įėjimas laisvas, jokios aukos nebus renkamos.

Vilko Tarybos Komisija Jaunimo reikalams (pr.)

× Sokių orkestras ieško dainininkės. Skambint po 6 val. vakaro tel. 865-1456. (sk.)

Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės visuotiniame susirinkime sausio 30 d. Iš kairės: A. Regis, pirm. V. Išganaitis, J. Mackonis, M. Gudaitienė ir K. Juskevičius. Nuotr. P. Malėtos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

GABI MOKINĖ

Edvyna Valkiūnaitė, North School mokyklos 6-tojo skyriaus mokinė, gyvenanti Crystal Lake, Ill., už rašinį "The Farmer and the Fox" laimėjo pirmąją premiją. Varžybose dalyvavo 140 mokinių. Gegužės 21 d. Springfielde bus premijos įteikimas ir kiti apdovanojimai.

Kovo 26 d. Edvyna yra pakviesta John Hopkins universiteto kartu su aukštesniųjų mokyklų mokiniais laikyti egzaminus iš matematikos.

Be amerikietiškos mokyklos Edvyna Valkiūnaitė lanko Chicago Kr. Donelaičio lit. mokyklos 5-tąjį skyrių ir yra geriausių mokinių skaičiuje. Edvynos tėvai Rita ir Jonas Valkiūnai gyvena toli nuo Chicago, visus tris savo vaikus — Edvyną, Joną ir Neringą — vežioja į šeštadienį lietuvišką mokyklą. Įsidėmėtina tėvams, kurie skaičiuoja, kad lietuvių kalbos mokėjimas pakaks mo-

× Vilijus Variakojis vasario 16 d. sulaukė 80 metų. Yra gimęs 1903 m. Švilpiškio vienkiemio, Biržų vis. ir apskr. Lietuvoje buvo baigęs Aukšt. Technikos mokyklą ir jo žinioje buvo penki apskrities telefonų priėmimo. Vokietijoje buvo Wuerzburgo stovykloje, kur padėjo įrengti amerikiečiams telefonų centrą. Į JAV atvyko 1949 m. Visą laiką gyveno Chicagoje. Laisvalaikį skiria meno darbams. Sukakties proga jį pasveikino ir prez. R. Reaganas.

× Lietuvių Kultūros draugija "Aušra", kurios tikslas įsigyti vakariniuose priemiesčiuose nuosavus namus, lėšoms suteikti ruošia idėją ir retai matytą Madų parodą. Paroda bus sekmadienį, kovo 20 d., Carriage Greens Country klube. Šio renginio komitetas sudaro pirm. Laima Trinkūnienė, pavaduoja Lilė Mažeikienė, Aldona Sterbienė, Otilija Kasparaitienė, Dalia Janušienė ir Jūratė Jakaitienė.

× J. Grigaitis, Chicago, Ill., Petras Mikšys, Leicester, Mass., Ona Ramonas, Chicago, Ill., Jadvyga Matukas, Detroit, Mich., Br. Norkevičius, Worcester, Mass., Vincas Dailidė, Baltimore City, Mass., atsuntę po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Po 8 dol. — Mečys Balys, Cleveland, Ohio, A. Smilgas, Vancouver, Kanada. Labai dėkojame.

× Anna K. Baum, Baton Rouge, Louisiana, Jonas Liorentas, Hollywood, Fla., Leonas Kaulinis, Philadelphia, Pa., užsisakė naujausių leidinių ir plokštelių. Labai ačiū.

× Kun. Ant. Bertausius, El Paso, Texas, pratesė pnumerą su 10 dol. auka. Po 8 dol. — Ona Daslevičienė ir Leonas Kazragis iš Chicago. Labai ačiū.

kytis amerikietiškoj mokykloj. Edvyna yra labai gera mokinė lietuviškoj mokykloj, labai gera ir pasižymėjusi — amerikietiškoj. sp.

JAUNIMAS VASARIO 16-TOS MINĖJIME

Su pasigėrėjimu tenka pripažinti Jaunimo centro vadovybei nuopelną — Vasario 16-tąją minėti Jaunimo centro kavinėje, kur programą atliktų išimtinai jaunimas, dalyvaujant ir pritariant vyresniesiems. Toks pūkus šventės minėjimas ir šiais metais buvo suruoštas Vasario 16 d. Jaunimo centro kavinėje perpildyta dalyvių — nuo pačių mažutėlių ir iki žilagalvių. Taigi ir šį kartą čia susirinko kelios kartos gražiam įspūdingam tėvynės prisiminimui.

Andrius Matanga, Vaikų namelių auklėtinis, mokosi apie drugelę. Nuotr. L. Volodkos

Minėjimą pradėjo ir tarybos vardu dalyvius pasveikino Irena Kerelienė. Minėjimui vadovauti pakvietė Dovilė Užabalytė-Salčiūnienė. Panaudodamas psalmę ir Sibiro tremtinių maldas, invokacijas sukalbėjo Jėzuitų provinciolas kun. Antanas Saulaitis. Įžanginiame žodyje Dovilė Užabalytė-Salčiūnienė trumpai, jautriai priminė didesnius mūsų tautos įvykius, atkuriant neprik. Lietuvą.

Idomų žodžių tarė prieš porą

Sol. Roma Mastienė ir muz. Manigirdas Motekaitis, atlikę meninę programą Cicero žodžių Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjime. Nuotr. V. A. Račkausko

mėn. iš okup. Lietuvos atvykusi Viktorija Pranckevičiūtė. Ji kalbėjo apie ok. Lietuvos jaunimo nuotaikas, nusiteikimus ir Vasario 16-tąją. Ji pažymėjo, kad ok. Lietuvos jaunimas patriotiškai nusiteikęs, iš vyresniųjų paveldi neprik. Lietuvos gyvenimo prasmingumą. Vyksta tylos pasipriešinimas okupantui. Kaune, Vilniuje ir didesniuose miestuose Vasario 16-tą sustiprina mas milicijos budrumas. Tą dieną jaunimas nedėvi raudonų kaklaraiščių, dažnai jaunimas iškelia trispalves. Yra buvę net viešų demonstracijų, kurias milicija ir KGB sutramdo. Jaunimas grįžta į religinę praktiką. Kalbėtojos teigimu, okup. Lietuvos jaunimas nusiteikęs patriotiškai, nekenčia okupanto ir duoda gražių vilčių atečiai. Kalbėtoja per keliolika minučių pasakė gana daug ir idomių atsitikimų, vaizduojančių jaunimo — moksleivių ir studentų — nusiteikimus prieš okupantus.

Kr. Donelaičio aukšt. mokyklos mokiniai Danutė Penčylaitė ir Albertas Kerelis vaizdžiai interpretavo apeigas prie nežinomo kareivio kapo Karo muziejaus sodelyje. Tai mažytė, graži prisiminimų akimirka, ypač jautriai priimta vyresniųjų. Mokyt. M. Placiūnaitė, grodama akordeonu, vadovavo lietuviškoms dainoms. Jas dainavo visi dalyviai. Tai buvo Lietuva brangi, Norėčiau aš keliauti, Tau, sesute pūkių gėlės, Ar atsimeni namelį ir kitos.

Minėjimas gerai organizuotas, tęsėsi tik 1 valandą. Jaunimas puikiai pasirošęs programai. Tokie Vasario 16-tosios minėjimai jaunimui suprantami, vyresniesiems nauji savo forma ir turiniu. Tokių minėjimų reikia daugiau. Minėjimas baigtas Irenos Kerelienės padėkos žodžiu ir visiems sugiedojus Lietuvos himną.

Po to Jaunimo centro vadovybė minėjimo dalyvius pavaišino sumuštiniais ir kavute. Dar valandėlę visi dalinosi šio gražaus minėjimo nuteikimais.

Jurgis Janušaitis

IŠ ARTIIR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— JAV LB Kultūros tarybos radijo 1982 metų premijos jury komisiją Kultūros taryba sudarė Washington. Į ją sutiko įeiti: Vladas Būtenas, pirmininkas, 2902 Porter, N. W., Apt. 53, Washington, D. C. 20008, nariai — Gražina Blekaitienė ir Jonas Vaitkus. Apie premijos sąlygas visi Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviškų radijo programų vedėjai bus painformuoti laiškais.

— Inž. Paulius Čekus, gyvenąs Dearborn Heights, Mich., gavo iš okupuotos Lietuvos liūdnamą žinią, kad ten sausio 15 d. mirė jo brolis Juozas Čekauskas. Su religinėmis apeigomis palaidotas savo gimtinės parapijos — Stakių, Raseinių apskrityje, kapinėse. Iš didelės aštuonių vaikų šeimos dabar gyvi liko tik trys — vienas brolis ir sesuo ok. Lietuvoje ir P. Čekus, jauniausias iš vaikų, Amerikoje.

— Simas Kudirkas, Santa Monica, Calif., sausio 27 d. trijų skilčių straipsnyje aprašytas "Evening Outlook" dienraštyje. Straipsnį parašė dienrašties korespondentas Will Thorne, pasakodamas apie tolimesnę Kudirkos praeitį ir bandymo pabėgti istoriją. Savo pareikimais Simas apeliavo į amerikiečių visuomenę pažinti Rusijos istoriją ir teisingos istorijos mokyti jaunimą. Straipsnis pabaigtas didžiule Simo Kudirkos nuotrauka. Vėliau tas pats straipsnis buvo perspausdintas pajūrio miestuose platinamų skelbimų laikraščių pirmajame puslapyje ir patiekė šimtus tūkstančių skaitytojų. Reikia tik padaryti priekaištą korespondentui nerūpestingumui už Kudirkos pavardės iškreipimą.

skaitomi Lit. Ped. instituto studentų.

Pagyventa mūsų tautos lūkesčiais, kas ilgiau išlieka širdyse, kas paskatina gyventi ir dar daugiau dirbti savo tėvynės Lietuvos šviesesnei atečiai. Programoje Rasa Šoliūnaitė, grodama akordeonu, vadovavo lietuviškoms dainoms. Jas dainavo visi dalyviai. Tai buvo Lietuva brangi, Norėčiau aš keliauti, Tau, sesute pūkių gėlės, Ar atsimeni namelį ir kitos.

Minėjimas gerai organizuotas, tęsėsi tik 1 valandą. Jaunimas puikiai pasirošęs programai. Tokie Vasario 16-tosios minėjimai jaunimui suprantami, vyresniesiems nauji savo forma ir turiniu. Tokių minėjimų reikia daugiau. Minėjimas baigtas Irenos Kerelienės padėkos žodžiu ir visiems sugiedojus Lietuvos himną.

Po to Jaunimo centro vadovybė minėjimo dalyvius pavaišino sumuštiniais ir kavute. Dar valandėlę visi dalinosi šio gražaus minėjimo nuteikimais.

Jurgis Janušaitis

NUO "AUŠROS" IKI NEPRIKLAUSOMYBĖS

Chicago Aukštesnioji lit. mokykla Lietuvos nepriklausomybės 65 metų atkūrimo sukaktį paminėjo vasario 19 d. Šv. Mišias pradėtas 9 val. r. šv. Mišiomis, kurias už žvzusius dėl Lietuvos laisvės bei tebedirbančius atnaušo kun. A. Saulaitis, t. jėzuitų provinciolas ir mokyklos kapelionas. Mišiose taip pat dalyvavo ir Dariaus - Girėno mokykla. Sugiedojus Lietuvos himną ir Dariaus-Girėno mokyklai išėjus į savo atskirą minėjimą. Minėjimo oficialiąją dalį pradėjo dir. J. Masilionis, pasakodamas trumpą pagrindinę kalbą. Priminęs, kad tautos nelaisvė paprastai poetų simbolizuojama žiemos ir nakties simboliais, o laisvės viltis — pavasario ir aušros, plačiau nušvietė "Aušros", pirmojo lietuviško laikraščio, kuriuo šimtmetę su-

ARGENTINOJE

— Kazimieras Ubartaitis-Jokūbauskienė, lietuvių parapijos kaimynės, vasario 2 d. artimieji paminėjo 80 metų amžiaus sukaktį. Ji yra kilusi iš Luokės. Telšių apskr. Sūnus su žmona Telšių apskr. Sūnus Antanas su žmona Herminija Jokūbauskai bei vienas anūkas gyvena Bariloche priemiestyje, du anūkai gyvena JAV-se. Jai palinkėjo laimingo gyvenimo.

— A. a. Domas Kryžokas, 71 m. amžiaus, mirė Olivos, Buenos Aires priemiestyje. Buvo kilęs iš Kapčiamiesčio. Nuliūdime liko žmona ir sūnus su šeima bei kiti giminės. Palaidotas Olivų kapinėse.

— A. a. Pranas Sadauskas, sulaukęs 80 metų amžiaus, mirė Gerli priemiestyje, netoli Buenos Aires. Liko žmona ir sūnus su šeima. Palaidotas Lanus kapinėse.

— A. a. Antanas Aleksiejus, 79 m. amžiaus, mirė Buenos Aires mieste. Liko žmona, sūnus ir du posiniai su šeimomis. Palaidotas Chacarita kapinėse, Buenos Aires mieste.

— A. a. Antanas Skriokas, 80 metų amžiaus, mirė Tandil mieste. Buvo kilęs iš Panevėžio. Liko brolis ir sesuo Barbora Kaulakienė. Palaidotas Tandil kapinėse.

— A. a. Elzbieta Valilionaitė, 77 metų amžiaus, mirė Buenos Aires mieste. Buvo kilusi iš Pušaloto. Palaidota Chacarita kapinėse, Buenos Aires mieste.

— A. a. Alfonsas Leščinskas, 76 metų amžiaus, mirė sausio 25 d. Liko žmona ir sesuo su vaikais. Palaidotas Lomas de Zamora kapinėse. Jo brolis kun. Vincas Leščinskas yra miręs prieš 6 metus. Liko ir jų giminiai šiaurės Amerikoje.

kaktį šiais metais minime, reikėmę atgimimo laikams, primindamas, kad pirmasis "Aušros" redaktorius dr. J. Basanavičius taip pat pirmasis pasirašė Lietuvos nepriklausomybės aktą 1918 m. vasario 16 d., o ir mirė 1927 m. vasario 16 d. Dr. J. Basanavičius rūpinosi, kad lietuvių vartotų savo kalbą, tuo reikią rūpintis ir mums dabar. Jis skundėsi, kad nėra lietuviškų mokyklų, dabar išsiviejoje turime lit. mokyklas, uoliau jas lankykime.

Alta buvo paskelbusi lit. mokyklų mokiniais rašinių konkursą. Aukšt. mokykloms tema: "Žmogaus teisių ir sąžinės laisvės varžymai okupuotoje Lietuvoje". Dvi trečdajias premijas laimėjo šios mokyklos 5 kl. mokinės: Vida Damijonaitė ir Nida Glevickaitė. Joms buvo įteiktos kun. J. Pranskio premijos. Taip pat buvo pagerbti pirmieji mokiniai: 5 kl. Vida Damijonaitė, 6 kl. Edvardas Glavininkas ir Regina Plenytė, 7 kl. Silvija Bichnevičiūtė, Marius Katilius-Boydstonas, Ingrida Nauzdūtė ir Rūta Tamošiūnaitė ir 8 kl. Vidas Noreika.

Meninėje dalyje 8 kl. mokiniai, paruošti mokyti. Rimo Černiaus, gražiai paskaitė V. Krėvės "Milžinkapiu" ištraukas. 5 ir 6 kl. mokiniai, paruošti ir vadovaujami mokyto. N. Pupienės, akordeonu grojant mokyto. Faustai Stroliai, pašoko du tautinius šokius: vėdarą ir sukutinį.

Minėjimo pabaigai visi mokiniai, vadovaujami F. Strolis, įsijungus mokytojams ir tėvams, kurių buvo nedidelis būnė mokykla. Sugiedojus Lietuvos himną ir Dariaus-Girėno mokyklai išėjus į savo atskirą minėjimą. Minėjimo oficialiąją dalį pradėjo dir. J. Masilionis, pasakodamas trumpą pagrindinę kalbą. Priminęs, kad tautos nelaisvė paprastai poetų simbolizuojama žiemos ir nakties simboliais, o laisvės viltis — pavasario ir aušros, plačiau nušvietė "Aušros", pirmojo lietuviško laikraščio, kuriuo šimtmetę su-

Minėjimui pasibaigus, LB Gage Parko apylinkės valdyba suruošė mokiniais ir mokytojams vaišes — priešpiečius. Taip pat šį apylinkės minėjimo metu įteikė mokykloms metraščiui leisti 200 dol. auką. Mokykla LB Gage Parko valdybai ir jos pirm. D. Valentinaitei nuosirdžiai dėkinga. P. B.